

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 s.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos polit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnké 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐMUNKÁSTÓ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, január 31.

Tizezer foglyot ejtettünk egy hetes offenzívánkban.

Budapest, január 30. (Hivatalos.) Lengyel-galicial arvonalon rövid ágyuharoktól eltekintve legnagyobb részben nyugalom volt.

Utolsó napok heves harcok a Kárpátokban a hágók magaslatainak visszafoglalását eredményezték. Az egy hét óta tartó nehéz hadműveletekben csapatok a kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére legnagyobb kitartással és szívóssággal harcoltak, az összes terepnehézségeket többnyire magas hóban leküzdötték és ezzel nagy eredményeket értek el. Az ellenségből összesen tizezer embert elfogtunk és hat géppuskát zsákmányoltunk. Höfer altábornagy a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A németek visszavernek minden
támadást.

Berlin, január 30. Nagy főhadiszállás
jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Franciák Nieuporttól északra vívott harcokban január huszonnyolcadikán nagy veszteségeket szenvedtek. Több mint háromszáz marokói és algiri halott fekszik a dűnákban. Tüzérségünk tüzelése ellenséget tegnap is megakadályozta abban, hogy asókkal a világítótoronytól keletre fekvő dűna magaslatra küzdje fel magát.

La-Basséi csatornától délre, ma éjjel csapataink franciáktól január huszonötödikén tőlünk elfoglalt hadálláshoz csatlakozó további kettő lövészárkot ragadtak el és több mint hatvan foglyot ejtettek.

Argonnei erdőség nyugati részében csapataink tegnap támadást intéztek ellenség ellen, amely nem csekély terület gyarapodást eredményezett számunkra. Hadifoglyul tizenkettő tiszt és hétésszázharmincegy főnyi legénység maradt kezünkben és tizenkettő géppuskát és tíz kisebb kaliberű ágyút zsákmányoltunk. Ellenség veszteségei súlyosak, négy-öt száz halott borítja a harcmezőt. A százötvenötödik francia gyalogezred, ugylászik, elpusztult. A mi veszteségeink aránylag csekélyek.

Verduntól északkeletre franciáknak éjjeli támadásai kísérleteit ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük.

Monovillelől északkeletre franciákat Angoment faluból Bremenilbe visszavetettük, Angoment helységét megszállottuk.

Keleti hadszíntér:

Keletporoszországban oroszok sikertelenül támadták Darkehmentől keletre levő hidfőt, lötték a tovább keletre levő megerősített műveinket és Löventin tótól délkeletre támadást kíséreltek meg, amely tüzelésünkben összeomlott.

Oroszoknak Borzimow környékén Lovietől keletre ellenünk intézett éjjeli támadásait, ellenségnek igen súlyos veszteségeket okozva, visszavertük. Legtöbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Olcsóbb víz.

Arad, január 30.

A nagy, országos gond: a háboru mellett nem lehetünk közömbösek a helyi érdekek, a városi ügyek iránt. A minthogy a hadba nem vonult ember idehaza nem várhatja ideges télenességgel a háboru végét, hanem tovább dolgozik, és nemcsak a manak dolgozik, hanem a holnapért, hogy a holnap, amely a harcok dicsőséges befejezte utánránk fog vir adni, minél egészségesebb, minél boldogabb, — ép úgy a városi közéletben is ten kell tartani az érdeklődést és az energiát, hogy az új Magyarországnak középpontjai minél erősebbek, minél modernebbek legyenek.

Igy a háboru közepette is ószintén örülhetünk az eredménynek, amelyet a vízvezeték dolgában végre elértünk: hogy a vízárakat leszállították. A víz a legközvetlenebb emberi szükségletek egyike, az egészséges víz pedig a városi higiénia legfontosabb eszköze. Az tehát, ha a város lakói az egészséges vizet az eddiginél olcsóbban kaphatják: mindenki számára egyformán örömet és a mai általános drágaság közepette különösen becsülendő megtakarítást jelent.

Ha a vízvezetési zárgondnokság működésének kiváló része is van ebben az eredményben, tulajdonképpen azt előre lehetett várni. A kik még visszaemlékeznek a vízvezetési pört megelőző tárgyalásokra, azok tudják, hogy már maga az angol tőkéskelet képviselő vízvezetési részvénytársaság leakarta szállítani a vízdíjakat. Annál különösebb volt, hogy a pört megindulását követő zárgondnokok kezelése alatt a vízdíjak a régié maradtak, holott a zárgondnokságnak nem kellett a vízvezetési tőkének amortizációjával számítani, a mi a részvénytársaság állandó kiadása volt.

Ugy látszik: a zárgondnoki kezelés fejlődése jobb gazdálkodáshoz jutott és eléggé nem dicsérhető, hogy ennek eredményét siet a közönségre áthárítani a víz árának leszállításával.

Óhajtandó lenne, ha ez a megtakarítás tényleg eljutna a víz tulajdonképeni fogyasztóihoz. Aradon, a mint a legtöbb városban, az a rendszer, hogy a vízvezeték a vizet a háziurnak számlázza, a háziur pedig azt többnyire átalány-összegben veti ki a lakókra. Ha ezek az átalány-összegek, a házbér mellé csapott negyedévi, vagy havi vízdíjak le nem szállának, akkor az olcsóbb víz hasznát csak a háztulajdonosok élveznék, míg a valóságos és közvetlen fogyasztók a régi helyzetben maradnának.

Szívesen elismerjük, hogy a háboru alatt a házigazdák legtöbbje nincs irigylendő helyzetben; azok tudniillik, akiknek lakói hadbavonultak, vagy akik kénytelenek a lakásüresedést elkerülendő, a házbéreket leszállítani. De az igazság igazság marad s miután ők csak közvetítők a vízszolgáltatásnak, minthelyt a vizet olcsóbban számítják, akkor nekik is kevesebbet szabad ily címen a lakóktól szedni.

Ma pedig ezt komolyabban kell venni, mint egyébkor. A mikor a lisztet, kenyeret, húst, tejet, a főzelékhez valót, a petrolumot és sok minden egyebet a rendesnél jóval drágábban, többnyire kétszeres árral kell megfizetni, akkor két kézzel kell nyulni minden után, a mi csak egy kevés megtakarítást jelent. Az igényeket ugyanis redukáltuk, vagy legalább is azon az uton vagyunk; annál jobb, hogy a kiadások csökkentése ott ér bennünket, a hol a szükségleteket redukálni ugyse lehetett.

De ez a megtakarítás ne legyen aközönység legnagyobb — nem háziur — részére csak élv, hanem a mindenki zsebében érezhető valóság.

Borvásár hamis váltóval.

(Megítélt követelés. — Gróf és borke-reakedő póré.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 30.

Az aradi kir. törvényszék polgári tanácsa ma a Hoffmann féle váltóhamisító ügyekkel összefüggő egy polgári keresetet tárgyalta. A felperes gróf Münster Ernőné szőlőbirtokosnő volt, az alperes pedig Hoffmann Károlyné, aki nagyobb mennyiségű bor vételárának kifizetését tagadta meg azzal a kifogással, hogy férjének nem adott felhatalmazást a bevásárlásra.

Még 1912. áprilisában történt, hogy Hoffmann Károly, akinek hamis váltó ügyei egy évvel később derültek ki, nagyobb mennyiségű bort vásárolt felesége borke-reakedése számára gróf Münster Ernőné aradhegyaljai szőlőbirtokosnőtől. A rizling bor vételárát összesen 9028 koronában állapították meg a az összegeől Hoffmann két váltót adott át az eladónak. A váltókon elfogadóként Hoffmann Károlyné, kibocsajtóként pedig Hoffmann Károly szerepeltek.

Eleinte a váltókat pontosan rendezte Hoffmann, de természetesen amikor üzemeit nem tudta tovább már leplezni a azok napfényre jutottak, Münsterék váltója is rendezetlen maradt. Gróf Münster Ernőné váltókeresetet tett folyamatba az összeg erejéig Hoffmann Károlyné ellen, azonban Hoffmanné kifogásokkal élt, kijelentette, hogy a váltókon szereplő aláírás nem tőle származik s erre az állítására az eljárás folyamán a törvényszék előtt esküt tett.

Miután így a törvényszék Münsteré váltókeresetét Hoffmann Károlynéval szemben elutasította, a hitelező más uton igyekezett kielégítésre szert tenni. Végrehajtást vezetett Hoffmann Károly ellen s sikerült is annak gyoroki házában ugyanazt a bort, amelynek vételára fejében Hoffmann a váltót adta, lefoglal-

tatni. A meglepetés azonban ezután következett: Hoffmanné a végrehajtás ellen igénypört tett folyamatba s bizonyította, hogy a bor nem Hoffmann Károly tulajdona, mert férje azt az ő megbízásából az ő üzlete számára vásárolta. Az elsőbírság ennek az érvelésnek helyt is adott s gróf Münsteré keresete ismét elutasításra talált.

Münster Ernőné most már az aradi törvényszék előtt polgári pört tett folyamatba a vételár erejéig. Mészáros Dániel királyi törvényszéki bíró referálásával ma tárgyalta az aradi kir. törvényszék polgári tanácsa az ügyet. A bíróság behozott látta, hogy Hoffmann Károly felesége megbízásából vette a bort Münster Ernőné től s ezért Hoffmann Károlyné kilenczethuszonhárom korona kereseti tőke s négyszáz korona pörköltésig fizetésében marasztalta.

Olcsóbb lett a víz Aradon.

— A tanács lezállította a vízárakat. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 30.

Nevezetes határozatot hozott ma Arad város tanácsa, Varjassy Lajos polgármester, elnöklésével tartott ülésében. Még ha nem élénk is egy világháborúnak minden mását háttérbe szorító zajában, akkor is nevezetes esemény számba jegyeznék fel a tanács mai határozatát. Minthogy azonban ma minden, ami az emberi élet fenntartására szükséges abnormálisan, háborús fogalmak szerint is tuldrága, igen jelentős esemény gyanánt kell megállapítani, hogy Arad város tanácsa ma olcsóbbá tette a vizet, lezállította a víz árát, az eddig fizetett négy fillérről 3.40 fillérré, ami ezer hektoliterenkint hat korona különbözetet jelent.

A vízvezetési művek megváltására az sarkaka leginkább a törvényhatóságot, hogy Aradon a víz rettentően drága és a magántársulat nem is kötelezhető arra, hogy olcsóbbá tegye. A város közönsége sokat panaszkodott emiatt és a közhangulat erős támasza volt a

törvényhatóságnak, mikor a megváltási pör rizikóját vállalta, mert ezt a felelősségteljes lépést azzal indokolták, hogy a vízműveket meg kell szereznie a közönségnek, hogy végre olcsóbb vízhez jusson.

Nem kellett bevárni a nagy pör végét, amely ugyan már minos messze és a víz mégis olcsóbb lesz, hektoliterenkint 0.6 fillérral.

A vízmű zárgondnoka, Koromzai Frigyes Acsév. igazgató ugyanis bejelentette a tanácsnak, hogy a vízhasználat tetemesen növekszik, elérte a napi 3140 köbmétert, ami olyan momentum, hogy a vízművek teljesítő képessége elérkezett a lehetőség legszélső határáig. A zárgondnok ezért arra figyelmezteti a tanácsot, hogy gondoskodják kellő időben az utcák öntözésére szükséges vízzel és figyelmeztesse a közönséget a legnagyobb takarékosagra, mert a nyáron esetleg vízhiány állhat be.

A tanács figyelmét az átiratból az a körülmény ragadta meg, hogy a vízművek napi termelése és elhasználása túllépi a 3000 köbmétert. Ez az a határ, amelynél a szabályrendelet értelmében a tanács a víz árának lezállítását követelheti a vízműtársulattól.

Nachtrébel Ödön főmérnök előterjesztést is tett a tanácsnak és hivatkozva a zárgondnok bejelentésére, azt javasolta, hogy a magánfogyasztásban 3.4 fillérré, a város által fogyasztott viz árát pedig két fillér helyett 1.7 fillérré állapítsa meg.

A tanács a főmérnök előterjesztését elfogadta, erről a zárgondnokot értesíti és arra kéri, hogy a víz árának lezállítását jelentse be a törvényszéknek.

Ami a vízmű bővítésére vonatkozó zárgondnoki javaslatokat illeti, a tanács ezidő szerint azokat még nem tárgyalja.

Kiüntetett aradi huszártisztek. A közös hadsereg rendeleti közlönyének egyik legutóbbi számában közli, hogy a király az aradi 12-es közös huszárezred három tisztjét: Zvolenszky József, Frank Győző és von der Lühe Nándor főhadnagyokat az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásukért a signum laudissal tüntette ki.

„Mindenütt jó, de legjobb itthon.”

(Dal azokhoz, akiket illet.)

Sok hős fia van e hazának,
Mellette, kik hiven megállnak;
S mostani nagy aggodalmába:
Nincs lelkük itt hagyni magára.
Mert szívük azt dobogja titkon:
Mindenütt jó, de legjobb itthon!

Szent hazaszeretet tenéked
Ezek a legjobb, leghűbb néped.
Hatonak ők, hősök egy szálig.
S kint védnek a hazát, halálig.
De szívük azt dobogja titkon:
Mindenütt jó, de legjobb itthon!

Vannak, akik kint a határon,
Söt idegenben, vizen, sáron
Lövészárkokban, hol bujkálnak,
Hátat fordítván a hazának...
Mit tartok róluk? Az én titkom...
— Mindenütt jó, de legjobb itthon!

Oh, az én hőseim ti vagytok,
Kik minket itthon vigasztaltatok.
S hogy ne téjünk: kardosan, bátran
Jártok aszfalton, kávéházban.
Jobbra, balra sántítva titkon...
— Mindenütt jó, de legjobb itthon!

Én hőseim ti, itjak, bátrak.
Jó, míg titeket itthon látlak!
Honszerelem addig tudom van
Míg ti itthon szerettek jobban.
Míg szívetek azt veri titkon:
Mindenütt jó, de legjobb itthon!

Szaboloska Mihály.

Ezüstháló.

Irta: Szekula Jenő.

A tudós elhagyatott kétablakos szobában lakott, túl az újpesti vámon, ahonnan üres telekrekre, s csupasz és maagnyos jegenyefákra nyitott a kilátás. Itt élt, isteni egyhangúságban, — csak ritkán dolgozott, többnyire az ablaknál ült, nézte a gyárkémények messzire elhengerő füstjét, s hallgatta a villamosok méla csöngését, ilyenkor elmélkedett. Hogy miről, azt nem tudta senki, — talán még maga sem. De ez nem is volt fontos. Csak érezte, hogy egyszer mégis lefedez valamit, nagy, dicsőséges és világraszóló dolgot, — melyek hírét napok alatt ezétviszi e drótfonál villama a kerek föld minden zugába, s az egész emberiség meg fogja ismerni a nevét. De ez nem izgatta. Nem sóvárgott a dicsőség után sem, — a pénzt s a földi kincseket és a jólétet szívből megvetette, mint valami modern askéta, egy új Diogenes, aki a hordóban él, holdvilágnál alszik és táplálkozási igényei nem magasabbak egy tunguz rapszámosénál. Valami csekély nyugdíjat is kapott valahonnan, ifjú korában, míg tudós munkásságai nem kötötték le egész tevékeny-

ségét, valahol a telekkönyvi hivatalban volt alkalmazva.

— Vén naplopó — mondották róla a házbeli — akiket nyugtalanított a tudós isteni semmittevése.

A tudós ellenben nyugodt volt és boldog, s ujjában különösen jókedvű is, mert a lakásában néhány pókhálót fedezett fel.

— A pókok életét fogom megfigyelni, — mondotta. — Az anachroidákat ugysem ismeri eléggé a tudós világ.

A szobájában ezideig sem engedett takarítani, mert félt, hogy a könyveit ellopják, vagy értékes följegyzéseiből el fog tenni valami. De most be sem engedte a takarítónőt. Az ostoba asszony még képes volna a pókhálókat kisseperni.

Most már kevesebbet ült az ablaka előtt is. A pókjait nézte. Megfigyelte életmódjukat. Tevékenységükről pontos naplót vezetett.

Pedig egészen közönséges pókok voltak, — kerekhálósak — amilyenek orbitalaria néven szerepelnek a természettudományok könyveiben. Apró és diasztelen állatok, növendék-pókok és hímek, légyrablásból tengették súly életüket. Valószínűleg testvérek is voltak, de azért egymással sem érintkeztek. — mindegyik a könyvespolc és a szoba másik szögletében húzódott meg; a pók rideg, önző és visszavonult lény, nem kedvelik a társaságot s még egymást is fölfalják, ha tehetik.

A tudós meleg érdeklődéssel figyelte a rablókat.

— A létért való küzdelem, — suttogta, elmerengve a süppedékes hálórakba tévedt aranylegyek halálos vergődése fölött.

Bohus László báró örökösei.

(Görgey Artur dédunokái a főörökösök. Hataszáz ezer koronás hagyaték. — A végrendelet érdekességel.)

— Kiküldött tudósítónktól. —

Világos, január 30.

Az országiszerte méltán becsült Bohus-család egyik általánosan ismert tagjának, Bohus László bárónak hagyatéka fölött most osztozkodnak a végrendeletben megnevezett örökösök. A hagyaték elosztása teljesen simán megy végbe; a végrendeletben jobbra rokonok, jóbarátok és a báró környezetéhez tartozók szerepelnek örökösök gyanánt. A jovialis gondolkozásu magyar főúr tudvalevőleg rendkívül sok időt szentelt a fotóművészetnek és számos *diskrét* fölvétele is volt. Általában kedvelte a nuditást a szó művészi értelmében. Végrendeletében a sokszor emlegetett *diskrét* fényképekről is intézkedett. A vagyon főörökösei az elhunyt báró unokái, a kik dédunokái Görgey Arturnak, a negyvennyolcadiki események hőseinek.

A múlt év május 2-án Világoson elhunyt Bohus László báró tudvalevőleg Görgey Arturnak a leányát, Görgey Bertát vette feleségül. A Görgey-családdal való ismerettsége a Bohus-családnak igen érdekes, ugyanis a tábornok 1849. augusztus 13-án a Bohus kastélyban írta alá a világosi fegyverletélteli jegyzőkönyvet, amelynek másik aláírója Rüdiger orosz hadvezér volt. Akkor Bohus László csak 7 esztendősi fiúcska volt. A két család ismeretségét aztán László bárónak Görgey Bertával való házassága szorosabbra fűzte. Később aztán a frigy felbomlott és Görgey Berta újból férjhez ment gróf Bubna Ferenchez, akivel most Ausztriában tartózkodik. A báró évi 8400 korona apanázs fizetésére kötelezte magát és ez az

összeg a hagyatékot is terbeli. A házasságból két leány származott: Bohus Margit és Bohus Elma bárónék. Az előbbi férjhez ment Szeőke Báltint aradi huszárcapitányhoz, de házasságuk felbomlott. Ebből a házasságból is két leány — Szeőke Eszter és Márta — származott. Bohus Elma bárónét Wiesel József dr. bécsi lakos vette feleségül és a házastársak egybekelésük óta Bécsben tartózkodnak.

A báró Török Árpád világosi kir. közjegyzőnél helyezte el a végrendeletét és így ott tartották meg a hagyatéki tárgyalást. A leltározás után kiderült, hogy Bohus László báró ingó és ingatlan vagyona 606,079 korona, amelylyel szemben az adósság 608,746 korona 88 fillér; ssigoman véve tehát csak 2192 korona 17 fillér volna a tiszta hagyaték. Azonban ez csak látszat, mert az adósságok ingatlan terhekből, váltókezeseségekből és családi természetű kötelezettségekből állanak s ezeket a hagyatékból nem kell kiegyenlíteni, hanem ezeket az örökösök átveszik, tehát a hagyatékot nem oszontják meg. A hagyatékot részletezve megállapítható, hogy az elhunyt bárónak 28,977 koronányi váltókezesessége volt, ami baráti és emberbaráti érzületét is jellemzi, mert igen sok ugynevezett szívességi váltója is maradt. Késszámban 2005 korona 72 fillért találtak a leltározók. Az ingatlanok (birtok és kastély) értéke 289,079 korona; apróbb, a kastélybeli hástartási cikkek értéke 1200 korona — más ingóságok értéke 87,878 korona. Az elhunyt fennálló követelése: 37,724 korona 28 fillér.

Az értékpapírok értéke 171.185 korona 72 fillérrel szerepel. Az értékpapírok részletezése a következő:

- 187 drb. Arad Csanádi Egyesült Vasutak törzsrészevénye a 200 korona.
- 40 drb. Borosjenő és Vidéke és Hitel. rész jegy a 50 korona.
- 10 drb. Pankotai Népbank r. t. részvénye a 200 korona.
- 9 drb. Magyar királyi nyerevény sorsjegy (200 koronás.)
- 24 drb. Aradi Közgazdasági bank részvénye a 200 korona.

3 drb. Magyar Vöröskereszt sorajegy a 10 korona.

1 drb. Gazdák Biztosító szövetkezete okirata. 20 drb. Hungária aradi pamutgyár r. t. részvénye a 400 korona.

30 drb. Délmagyarországi hajlított fabutorgyár r. t. részvénye a 100 korona.

10 drb. Magyar Mezőgazdák szövetkezete üzletrészevény a 200 korona.

20 drb. A. C. E. Fogyasztási és értékesítési szövetkezet üzletrészevény a 50 korona.

3 drb. Vigaszínházi részvény a 400 korona.

410 drb. Világosi takarékpénztári részvény a 50 korona.

1 drb. Elismervény Aradi Ker. Bank részvénytársaságtól.

20 drb. Arad Csanádi Gazdasági Takarékpénztár részvénytársaság részvénye a 400 korona.

1 drb. Pátria Irodalmi Részvénytársaság Irodalmi vállalat részvénye a 400 korona.

50 drb. Adriatica részvény lebélyegezve.

30 drb. Szénkereskedelmi részvény lebélyegezve.

305 drb. Világosi magyar francia cognacgyár r. t. részvénye.

Amint már említettük, a két főörökös, Szeőke Eszter és Márta (akiknek apja már elhunyt.) A kastélybeli ingóságokat dr. Wiesel Józsefné Bohus Elma örökölte, de minden tárgyat a kastélyban kell hagyni.

Örökölték még a vagyonból: a m. kir. kincstár, Takács Béla, a végrendeletkező titkára, aki különböző fegyvereket örökölt; Bódy József a világosi birtok intézője fali órákat és fegyvereket kap a hagyatékból; özvegy Lamothé Gusztávné franciaországi lakos 6400 koronát; özvegy Nyikos Lajosné, a báró budapesti (Aranykéz-utcai) házának gondozónője 500 koronát; Dedinszky Gábor dr. budapesti lakos egy diszruhát; a világosi állami elemi finiskola tornaterem berendezési költségekre 1000 koronát kapott a hagyatékból s végül a Budapesti Fotoklub, amelynek az örökösök szorgalmas tagja volt; a klubra vonatkozólag ezt mondja a végrendelet:

A budapesti fotoklubnál lévő s tulajdonomat képező ingóságok, továbbá a világosi

Reggelre a tudós különös nyugtalanságot érzett.

Maga sem tudta az okát.

A szoba menyezetére tévedt a tekintete.

Meglepetve kiáltott föl:

— Nini, egy új pókháló!

Valóban új háló volt. Óriási nagy, ezüstszövesű és szétfeszített, mint valami kötél-táncosnőnek az ugróhálója. A tudós létrát hozott, fölmászott és gyertyával a kezében közelebből megvizsgálta a vadonutaj pók-várat.

A szeme tágrameredt a csodálkozástól.

— Ez egy Tarantula hálója! — Valóban Tarantula volt. A legszebb és a legveszélyesebb pókfaj, amely csak délszaki vidékeken, exotikus világtájakon él. Jól kifejlett példány volt, és nőstény, arany színű testén sötét csilámszálak sugározták keresztül.

— Ugyan honnan kerülhetett ide?

A tudósnak eszebe jutott, hogy a télen Olaszországban járt. Talán onnan hozta magával a kefferjében, a ruhái között, messze délről, valahonnan Apuliából. A pók vele együtt utazott, anélkül, hogy tudta volna, talán még sejtet'en pókesecsemő korában, — s most itt van, — megnőtt, — s kiszépeült és hálótárat szőtt magának a mennyezetre.

A pókhölgy váratlan megjelenése nemcsak a tudóst ragadta csodálkozásra, — hanem a parányi pókurfiakat is érthető módon felizgatta.

— Tarantula! — mondták lelkesedve az apró lovagok s lobogó tekintetük a mennyezet ezüsthálója felé tévedt. Ott szökel a gyönyörű nőstény, de vad, ravasz és kegyetlen, — a szive, akár a tigriseké.

A kis szoba póktársadalmán leirhatatlan izgatottság vett erőt. Akár a világvárosok aranyifjúsága, ha valami exotikus és kábitó szépségű táncosnő vetődik a városba. Reggeltől estig Tarantula kisasszonyt bámulták, — de csak messziről, — meghítt és babonás tisztelettel, mint valami felhők között trónoló istennőt. A közelébe menni nem mertek Félték, hogy felfalja őket.

— Csak egyszer megölelhetném, — sóhajtott az egyik pókurfi. — Azután szívesen meghalnék.

— Te bolond Orbi! — nevettek a társai (mert röviden Orbinnak nevezték, a családneve Orbitalaria után). — Nem emlékezel, mire intett szegény anyánk a halálos ágyán.

A póklevente felsóhajtott:

— Azt mondotta: Fiaskám, féld és kerüld a nőket!

Kerüld a nőket! Ezt az anyja mondta, aki vad és kegyetlen hölgy volt, mint a többiek s négy férjét főifalta, mielőtt a világra szülte őket. De a fiaskáit féltette s óvta, figyelmeztette őket, hogy semmiféle szerelmi kalandba ne keveredjenek. Mert a nőknél nincsen gonoszabb lény a földön.

— Mégis csak a nőkért érdemes élni, csak a nőkért. — sóhajtott a vakmerő Orbi.

— De meghalni nem érdemes, — felelték a társai.

Orbi azonban nem tudott nyugodni. Alkonyatkor fölmászott a falra, egészen közel a csodaszép Tarantula ezüsthálóig.

A pókhölgy kacérkodott vele.

— Szeretlek, sóhajtott a parányi póklovag.

— En meg odavagyok érted, — sóhajtott Tarantula kisasszony.

Orbi elrohant. Félt, hogy nem tud ellentálni a csábításnak s a pókhölgy rablővárába téved. Akkor menthetetlenül elveszett.

Éjszaka nem tudott aludni.

— Ó is szerelmes belém, — suttozta. — Magányosan és elhagyatottan él. Talán sir is most a számom. Milyen gyönyörű szeme van. Csupa biztatás, ígért, szerelem és esoda.

— Meg fogom látogatni — mondta.

A nyílt ablakon át kábitóan süttött be a telehold. Világos rétek és meleg kertek nedves és kábitó illatát s dorta be a dunai szél.

A pók lovag nem tudott ellentálni a vágyának.

— Az enyém lesz a szép Tarantula! — kiáltott fel lelkesedten.

Kiszállott a hálófészkekből. Felkuszott a pók-királynő ezüsthálóhoz.

— Tarantula! — kiáltott fel meleg és mély bariton hangon.

Semmi választ sem kapott. A pók-hölgy aludt, vagy csak teteti magát, hogy szendereg.

— Aludtam fogom meglepni az édest — suttozta a vakmerő póklevente.

Beszéltelenkedett a hálóba. Néhány pillanatig dermedten állott meg. Szinte elakadt a lélekzete. Azután közelebb csuszott az alvó istennő felé.

— Micsoda szemtelenség ez! — kiáltott fel Tarantula kisasszony, felébredve tündéri álmodozásából.

A pók-lovagnak minden idege megfagyott a rémületből. A pók-hölgy szeme meredten nézett rá. Csupa fenyegetés volt, falánkság és

kastély fürdőszobájában egy ajtó szekrényben elhelyezett fényképek és lemezek átadandók a budapesti fotoklub vacsora partijának. A selejtes darabok azonban megsemmisítendők és csak azok adandók át, amelyeket Takács Béla uradalmi tdkár arra érdemesnek tart.

Igen érdekes a végrendeletnek ama része, amely a két unokára, a Szeőke-leánykák nevelésére vonatkozik. E szerint a kisasszonyok nagynénjüknél, a Bécsben lakó dr. Wieselnél nevelkednek és tizenhat éves korukig évi 4500—4500 korona, ettől fogva pedig évi 6000 korona fordítandó nevelésükre. Huszonnégy éves koruk előtt nagynénjük beleegyezése nélkül nem mehetnek férjhez, ha azonban mégis férjhez mennének, 24 éves korukig az örökségből nem részesülhetnek. Ha csupán egyik menne férjhez 24 éves kora előtt, akkor a másik javára s a férjhez menő örökrészének térére évi 4000 korona teendő takarékpénztárba. Az unokák gondnoka egyébként dr. Wiesel József. Az egész gazdaság gondnoka Bohus Lajos báró, társ gondnoka pedig dr. Wiesel, akik minden jutalomról önként lemondtak.

Az új General-quartiermeister. A hadügyminiszterre kinevezett Wild v. Hohenborn tábornok helyébe főhadiszállásmesternek a császár báró v. Freytag-Loringhoven altábornagyot nevezte ki. Az új szállásmester egy veszifáliai ősnemes család sarja, 1855-ben született Kopanhágában. 1876-ban lépett a 2-ik gárdaezredbe. 1891-ben került a vezérkarba, a hol karrierje jórészt töltötte, sok éven át vezetve a híres I. csoportot. Rövid csapatszolgálat után — a 12. gránátos ezred parancsnoka volt Frankfurtban — a nagyvezérkarba került főhadiszállásmesteri beosztással, 1911-ben lépett elő vezérőrnaggyá s rövidesen altábornaggyá. 1913-ban mint a Törökországba kiküldött Liman generális utóda, a 22. hadosztály parancsnoka lett, Kassalban. Az új főszállásmester neves katonai szakíró. Főmunkája: „Napoleon hadvezetésének jelentősége napjainkban“.

kegyetlen szomjuság ebben a tigris tekintetben.

— De édes! — nyöszörögte Orbi urfi elhaló hangon.

— Hogy mer betolakodni egy tisztességes hölgy hálókamrájába?!

— Azt hittem szeret.

A pók-hölgy kacagott. Élesen és vadul csapott föl a hangja.

— Haha! Majd éppen egy paraszt pókkal kezdek el! Ilyen gyerkőccel mint te vagy! Én, a nemes Tarantula-ház, nemes és kiválasztott leánya. Ezért az elbizakodottságodért megakolsz.

Orbi el akart futni. De nem tudott. Lába rejtett aknába tévedt. Pillanatok alatt össze volt kötözve a hálóvár vastag fonalaival.

Tarantula pillanatokig gyönyörködött áldozatának tehetetlen vergődésében.

— Csakugyan szeretted, Orbi? — kérdé.

— Szerettelek!

— Akkor meg kell halnod. Én fölfalom azokat, akik szeretnek.

Aldozata nyakába vetette magát, kéjes és lassu mozdulattal, a pók-lovag tehetetlenül nyöszörgött az édes, de rettenetes teher alatt.

— Meg kell halnod, Orbi, — ismételte a pók-hölgy.

Mérgezett törét az áldozat fejtorá alá vágta. A pók-lovag megszűnt élni.

Tarantula csak késő éjszaka ébredt fel. A hajnali lakoma elkábitotta.

— Kár érte, — suttogta éjszakai látogatójára gondolva. — Csinos fiu volt.

A modern hadvezetés nehézségei.

Nincsenek meglepetések. — Milliós hadseregek irányítása. — Az időjárás és a hadviselés.

Az Aradi Közlöny tudósíójától.

Arad, január 30.

Schreibershofen szolgálaton kívüli őrnagy, a Vossische Zeitung katonai szakértője írja:

— Gyakran felvetették azt a kérdést, hogy a hadvezetés nehezebb, vagy könnyebb lett-e és hogy a **hadvezérekkel szemben nagyobb követelményeket támasztanak-e most, mint régebbi időkben?** Kétségtelenül nehezebb dolog egy milliós hadsereget vezetni és irányítani, mint egy kis hadseregesoportot, amely azelőtt egyedül működött. Ha a hadvezetés alapelvei változatlanok is, mert az ember, mint ilyen, minden erényeivel és hibáival minden időben át ugyanaz maradt, ez alapelvek felhasználása mégis folytonos változásnak van alávetve. És az állandóan növekvő hadseregek, valamint a technikai segédeszközök megsokasodott igénybevétele a magasabb és alacsonyabb csapatvezetésben mélyreható változást idéztek elő. A mostani világháború karakterisztikus momentumai a milliós hadseregek fellépésén kívül mindenekelőtt a csata hosszú időtartama, a döntés kitolása és az álló harc alkalmazása. A nagy hadseregek vezetéséhez a technika telefon, táviró, szikratáviró, légi járművek, gépkocsik által megadta rá a lehetőséget, hogy a tér és idő okozta nehézségeket le lehessen győzni. Ilyen módon sok tekintetben könnyebb lett a hadvezetés, mert a hadvezér még a legtávolibb seregrészekkel is könnyű szerrel tud érintkezni. Ahol azelőtt órákra volt szüksége egy adjutánsnak vagy hírvivőnek, hogy egy parancsot továbbítson, ott most a drót és a villamos szikra néhány perc alatt megteremtí az összeköttetést. Ép ilyen gyorsan érkeznek meg a hadvezérhez az akürendeltebb csapatrészek jelentései a helyzetről és az ellenség állásáról, úgy, hogy sokkal inkább és gyorsabban jut abba a helyzetbe, hogy átfogó képet alkosson magának a hadi eseményekről. A felderítés is sokkal könnyebb lehet a légi járművek és a megfigyelések gyors közvetítése által. Másrésztől azonban **megnehezült a titkok megőrzése, meglepetéseket csak nehezen lehet okozni**, mert minden csapatmozdulatot, még ha jóval a front mögött történik is és ha a felderítő lovasságot az első vonalnál feltartják is, a repülőgépek és léghajók felismerhetnek és megállapíthatnak. A hadvezér ezáltal sokkal könnyebben teheti meg a szükséges ellenintézkedéseket. Így történt az, hogy a szövetségesek, mikor hírül hozták, hogy az oroszok nagy megerősítéseket kaptak Varsóhoz, idejekorán elkerülhették a fenyegető átkarolást hátráló mozdulatokkal.

Ami azonban nem változott, az a csapatok szolgáltató képessége, különösen a menetet illetően. Mindig ugyanaz maradt az idő, amely szükségeltetik bizonyos távolság eléréséhez és miáltal a csatafrontok kiterjedésével a távolságok jelentősen növekedtek, természetesen tovább tart, amíg nagy csapatösszeköttetéseket a csatátér egyik pontjáról a másikra lehet vinni. A vezetőnek éppen ezért jóval előre ki kell dolgozni terveit. Míg azelőtt egy csata elhatározását és tervét csak előző este, vagy éppen csak a csata előtti éjszakai dolgozták ki és a következő nap már meghozta a véghezvitelt és döntést, most több nap, sőt néha hetek is eltelnek, mielőtt ilyen operációt bevezetnek és döntéshez visznek. Emellett a had-

vezér személyi tulajdonságaival, idegeivel és jellemzőségeivel szemben nagyobb követelményeket támasztanak, mint azelőtt. Az egész hosszú idő alatt, amíg a mozdulatok megtörténnek, ragaszkodnia kell az egyszer kidolgozott elhatározáshoz és a hosszú időtartam sem hozhatja ki a sodrából, nem teheti ingadozóvá elhatározásában. Huszonnégy óráig aránylag könnyű ezt megtenni. De napokon, heteken át kitartani a háború minden külső befolyásával, eshetőségeivel szemben, ez már nagyon nehéz. Figyelembe kell venni továbbá azt is, hogy éppen a sokáig tartó operációknál sokkal nagyobb mértékben kell számolni külső befolyásokkal és eshetőségekkel, az ellenség helyzetének változásával és hasonlókkal, mint a gyorsan lefolyó eseményeknél. Így senki se számíthatott rá, hogy a tél közepén, január hónapban nedves időjárás és esőzések hosszú periódusa áll be, olyan időben tehát amikor rendszerint erős fagy és nagy hideg szokott lenni. Este körülbelül már látni lehet, milyen lesz másnap az időjárás és e szerint lehet határozni. De senki sem tudhatja, hogy hetekig hogy fog alakulni az időjárás és így éppen a modern háborúban az időjárás sokkal nagyobb és sokszorosan megnehezítő szerepet játszik, mint a korábbi háborúban.

A hadvezérnek ruganyos szelleműnek kell lenni, a helyzetnek ilyen hirtelen beálló változásaival szemben azonnal tudni kell a megfelelő ellenintézkedéseket és villámgyorsan kell áttekinteni a hirtelen beállott események következményeit. Bármennyire is fontos, hogy a hadvezér kitartson az egyszer elhatározott tervéhez, mégsem szabad csökönynöcsnek lennie, hanem számolnia kell a változott helyzettel. Ha tehát a technikai segédeszközök fokozottabb igénybevétele és kihasználásával némely tekintetben könnyebb lett a hadvezetés a hadvezér szempontjából, másrésztől a modern háború nagy követelményeket támasz a hadvezérrel szemben és csak igazán nagyon tehetséges vezetők lesznek képesek minden nehézséget legküzdni és diadalra vezetni a rájuk bízott hadseregeket.

Aradi orvosnövendék orosz fogságban. Olariu Jusztin aradi kereskedő fia, Olariu Kornél ötödik éves orvosnövendék a háború kezdetekor a galíciai harctéren orvosi szolgálatot teljesített. Szeptember 7-én orosz fogságba került. Amikor szülei megtudták: hol van fiuk, azonnal táviratoztak neki s bejelentették, hogy **kétszáz koronát küldének.** A pénz el is ment. A fiutól hónapok mulva — ma lev — elezölapot kaptak Oneskból. A német nyelvű lap magyar fordítása a következő: Kedves Apám, naponta vártam a jelzett pénzt, ez ideig azonban még nyoma sincs. Remélem, hogy hosszú levelemet megkapták, amelyben kimerítően vázoltam mostani életemet. Ezenkívül nincs különös. Szalvi már írt nekem, anyám egész nyugodt lehet. Sok kézcsokkal Kornél. Látnivaló ebből, hogy Oroszországban nem nagyon sietnek a hadifoglyok pénzének kézbesítésével.

Utazás fogolyszállító orosz vonaton.

(Magyar bakák közelében Varsótól — Moszkváig. — Ahová az orosz zsidó katonák nem mehetnek.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bécs, január 30.

Egy osztrák kereskedőnek szenzációs utat sikerült megtennie: orosz sebesült és fogoly-szállító vonaton jutott el Varsóból Moszkvába. Tapasztalatait most Romániából küldött levelében így írja le:

— Most nincs polgári forgalom Moszkva felé a csataterekről. Varsóból menetrendszerű vonatok nem indulnak. A pályák túlterheltek a katonai vonatoktól és november első tíz napjában átlag minden 15 percen jöttek a hosszú katonaszállító vonatok. Az orosz vasutak nagy része egyvágányú és így teherbírása kicsi. Éppen ezért a kétvágányú varsó—moszkvai vonal tulontúl van terhelve és Varsó gyűjtőpontja lett az ország belsejéből jövő csapatoknak, a mint Moszkva gyűjtőhelye a távoli keletről és délről jövő csapatoknak. A katonai szállításokhoz ez a torlódása hozza magával, hogy a hadmozdulatok nem lehetnek gyorsak, mivel a csapatelosztások csak nagy idővesztéssel vihetők keresztül.

Normális időben a moszkvai forgalmat a „bresti pályaudvar” látja el, a Foksal Warszavszko Brzeszki, most azonban az egyéb pályaudvarokból is mennek moszkvai vonatok. Hosszu sebesültszállító vonatot állítanak össze. A rendeltetési hely: Moszkva. A fogoly sebesülteket is velük szállítják. Többnyire olyan orosz sebesültekről van szó, a kik keleten laktak és olyan sérüléseket szenvedtek, a melyek miatt szállíthatók ugyan, de valószínű, hogy harcoképtelenek maradnak. Az ut 1224 verszt; normális időben a gyorsvonat 27 óra alatt be-futja, most azonban négy napot számítanak a megérkezésig.

Reggel indulunk rettentő sűrű ködben és ez az átkozott, torkot fojtogató szürkesség nem akar egy szempillantásra sem megszakadni. Sejtjük csak, hogy havazik, de az ablakon át még a táviró póznákat sem látjuk.

A vonat jó meleg, fűtött, minden kocsi közepén óriási szamovár áll és szorgalmasan iszogatja mindenki a párolgó, illatos teát. A legények vigak, de azért szomorú nótákat dalolnak. A szláv népdalok talán mind szomorúak, sötétek. A zsidó sebesültek szintén koncerteznek és furcsa torokhangon, erősen racscsolva jönnek a fűrgő, megnevettető motívumok. A kocsinak érdekessége egy rengeteg nagy kozák, a ki bömbölő hangjával lágy melodiákat próbál énekelni. Az orkászzerű kacagás bizonyítja, hogy a muszkákban nem vezetett még ki egészen a humor iránti érzék.

A foglyokat külön szállítják. Itt a hangulat már jóval nyomottabb. Mindenki szökni szeretne és a legfantasztikusabb kísérleteken töri a fejét. Néhányan már olyan tervekkel jönnek, hogy nevelnek rajta még saját maguk is. Éppen úgy bánnak velük, mint a többi sebesültekkel, csak hogy persze, ami az oroszoknak jó, nem mindég jó a mi bakáinknak és különösen az ellátás miatt van néha zúgolódás. A szegény muszka szakács kénytelen volt éretni, hogy csak azután be melléje egy magyarosított kuktát, hogy a foglyok se panaszkodjanak. De még is történt és most zúgolódás történt köztük el a megjavult ebédet. Énekelni nagyon szeretnek. Azonban a monarchia-

nak és a német birodalomnak minden népe más-más dalt vél szépnek és a kórusok megszólalnak — még pedig egyszerre — és hangzik a magyar-német-horvát-román dal egyforma lelkesedéssel.

Már koromsötét van, a mikor Brest-Litovskba cammog a vonat. A híres-nevezetes várból bizony nem sokat lehet látni, sőt semmit sem. Csilingelést hall az ember, cifra orosz káromkodást, lát az ember a hidegtől táncoló embereket, aztán katonákat, katonákat és két cifra ruhás hölgyet. Az állomás mellett közvetlenül üdülő állomás van a sebesültek számára. A mint ezt megtudják, mindenki kiugrál és valóságos roham indul meg élelmiszerekért. Nemsokára a falatozó emberek áradata hőmpölyög vissza. A foglyok nem szállnak le. Azok szomorúan nézegetik az állomás-épületen a furcsa cirill-betűs feliratot.

A vonat parancsnoka szól azonban a kint foglalatokoskodó hölgyeknek, azok szabadnak a vonathoz, a foglyokhoz. Ezek, mintha összebeszéltek volna, az ablaktól elhúzódtak és nem fogadtak el egy falat élelmet sem: senki: senki. A hölgyek ezt furcsállották. Egy baka magyarul mondja nekik:

— Nem vagyunk kódisok!

És bármilyen jószággal kínálgatták, bármilyen szép mosolygással, a legények annál ridegebbek lettek. A vonatparancsnok is biztatgatja őket, az ápolók is. Eredmény nélkül. És a vonat indul tovább. Aznap a vacsora üres tea volt, de mindenki boldog volt és örült. Ujra egy unalmas nap telt el és újra este lett, a mikor Minszk előtt megállapodott a kigyózó csigánk.

Mindenki, aki csak bír, leszállhatott és kedve szerint sétálhatott a perromon. A zsidó sebesültek tovább nem mennek. A települési zóna pár kilométerrel terjed csak tovább és atyuska zsidói azt még mint hősök sem léphetik át. Ezért Minszk nagy-nagy sebesülttelep. Mindentől kórházak, sántikáló sebesültek vannak. A mint bekukkantunk a városba, jól látjuk, hogy a vörös kereszt zászlók egész erdeje van magánházakon is. Allítólag sebesületlen hadifoglyokat is internáltak ide egy táborba, de ezt most Szmolenszkbe és még tovább vitték keletre és. Minszkben csak hadifogoly-gyűjtőtelep maradt.

Még egy nap és megint este lesz, mire Szmolenszkbe érünk. Alighanem céltudatosan történik, hogy mindig késő este van, mikor nagyobb pihenőre ér a vonat. Itt hosszabb ideig kell várni. Az ut idáig erdőkön vitt át, folytonosan erdőkön. Sötét fenyő- és tölgy-erdőket láttunk fehér köntösben.

Mindenkinek ki kell szállni. Sorakozunk és ezalatt a pályaudvartól nem messze fekvő kórházakban megindult a költözés. Mindenki friss kötést kap. A fogoly-sebesülteknek a kórházban kell maradniok éjjelen át. A kinek ismerőse volt, elmehetett hozzá. Érdekes, hogy majd mindenkinek volt és a sebesült-tábor, szentül ígérve, hogy reggel pontosan fog megjelenni, szenteszédelt nagy vígan. Szmolenszk már kívül esik a longyel körzetben. Itt már a latin betű teljesen eltűnik és a cirill betűknek rengeteg tömge fogad. A városka nem nagy, mintegy 60.000 lakosa van, de most tolong a rengeteg nép. Szmolenszk nevezetes katonai gőcpont lett és e mellett a hadifoglyok egy

részt is itt helyezték el. A Puskinszkaja végén van a Királybástya nevezetű citadella. Ócska erősség ez, a melyet még a XVII. század elején építettek. Most itt helyezik el és a Bol. Kasanskaján a hadifoglyokat. Minthogy ez a város középpontjába van, minden fogoly-transportnak át kell vonulnia a városon.

Eleinte ez nagy ünnepélyességgel történt és mindenki tolongott, hogy lássa a menetet. A lakosság tisztességesen viselkedett és csak szörványosan fordult elő, hogy szidták a foglyokat. Ellenben azt nagyon gyakran megtették, hogy a foglyoktól — erőszakkal is — mindenfélét össze akartak vásárolni. Ezért most a bevonulást éjjel szokták tartani. Külön helyen vannak a tiszték, a kiknek egy része szabadon is járhat-kelhet a városban, de polgári ruhában. Ezt a kedvezményt legritkább esetben szokták igénybe venni. Magát a várost rendkívül őrzik; a hajdani várfalak még most is állnak és csak kapukon át lehet a belvárosból kijutni. A kapuk pedig alapos őrizet alatt vannak. Senkinek sem engedik meg, hogy a fogolytáborba meglátogassa. Csak az amerikai követségnek egy tagja járt ott ellenőrizni, hogy rendben van-e minden.

Néhány német is lakott itt, de ezek elhagyták a várost és nem tudni, hogy hova kerültek.

Megint egy napi keserves utazás következik. Elhagyjuk Borodínát, a napoleoni csatamezőt és reggel három óra felé vonatumk ezinte lépésben, lassu méltósággal érkeznek be a Szent Oroszország szent fővárosába: Moszkvába. Egyelőre a vonatban kell maradni, csak reggel szabad kiszállni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A kártyás jegyző.

(Montia György ügye az esküdtszék előtt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 30.

Nem kis szenzációt keltett az elmúlt év tavaszán, hogy Montia György vagyonosnak ismert aradkövi jegyzőt az aradi ügyészség letartóztatta. Cs khamar kid rült, hogy a megyei hatóság Montia hivatalában váratlanul rovarcsolást tartott, a mely alkalommal kiderült, hogy a jegyző hivatalos pénzeiből mintegy hétezer korona hiányzott. Montia ugyan a hiányt román segítséggel azonnal pótolta, az eljárás azonban hivatali sikkasztás, mint hivatalból üldözendő büncselekmény miatt tovább folyt ellene.

A múlt év októberében tárgyalta az ügyet az aradi kir. törvényszék. Megállapítást nyert, hogy Montia meglehetősen költséges életmódot folytatott, azonkívül aradi kávéházakban és vidéki kaszinókban nagy összegekben folytatott hazárdjátékot és többnyire vesztett. Így nyult hivatalos pénzekhez abban a tudatban, hogy később a sajátjából majd pótolja. A hétezer koronát mintegy tizenöt tételben sikkasztotta el s ezzel magánosokat is megkárosított. Az aradi kir. törvényszék Montiat két évi börtönre és öt évi hivatalvesztésre ítélte. A vádlott az ítélet ellen felebbezett s így az ügy a nagyváradi királyi tábla elé került, a mely ma foglalkozott vele. Beható tárgyalás után a tábla ítéletében — a melynek indokulása közel ötven oldalra terjed — Montiat ugyan három ellene emelt vád alól felmentette, de a törvényszék ítéletét rendelkező részében helybenhagyta.

Aradi bakák „néma támadása“ az oroszok ellen.

(Roham két lépésről. — Főparancsnoki elismerés a háziezrednek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

Mindnyájan éreztük, hogy a északi harc-
térén elért újabb sikereink következtében is
helyzetünk a legeszebb reményekre jogosít. Bi-
zalmunk ugyan egy pillanatra sem ingott meg
és a háború hat hónapja alatt megtanultuk,
hogy a pillanatnyi nehézségek miatt csügged-
nünk nem szabad. Csapataink csodálatos hadi-
tettel hozzászoktattak bennünket, ahhoz, hogy
rendületlenül várjuk a győzelem óráját és az
elfogulatlan bíró köteles lesz megállapítani,
hogy a magyar nép a legsúlyosabb megpróbá-
latások idején is megtartja önbizalmát és had-
seregébe vetett hitét. És ennek a háborúnak
egyik legnagyobb szerencséje. Szerencse, hogy
a harctéren emberfeletti munkát végző sere-
geink tudják, hogy az itthonlétők milyen han-
gulatban élnek. Sajnos azonban, a kishitűekről
is hallanak. Eljut hozzájuk a sopánkodók, a
türelmetlenkedők és gyengék siránkozása, de
ugyancsak szerencse, hogy a mi drága vité-
zeink a hat hónapos harc emberfeletti küzdel-
mei ellenére egészségesebb lelkűk maradtak,
mint azok, akik itthon önmagukat és környe-
zetüket kinezik, mardossák és teszik szeren-
csétlenekké. Rendkívül érdekes dokumentuma
ez utóbbi igazságnak a hámszred egyik kiváló,
annak törzskarához beosztott előkelő tisztjének
levele, amelyet rokonának, Zeller Sándornak,
az országos nevű karmesternek írt.

— Ugy féltűn hallottam — írja — hogy
Aradan habár hibetetlen, de vannak kishitűek
és azért nagyon szeretném ha megtudnák,
hogy a harminchármasok mit művelnek,
hogy élünk, virágzunk, dolgozunk, harco-
lunk, de nagyon is jól harcolunk.

— Havasokban, kietlen hegyvidéken, a mi-
lyenben mi élünk, a nélkülözés, a baj, a fá-
radtság természetes valami és mégis pompás
az egészségünk, kitűnő az ellátásunk. Hála
Isten! A csapatok szelleme, vállalkozási kedve
felséges. És ezt azonnal be is tudom bizonyí-
tani: tél, hidegség és hó ellenére a hadműve-
letek egy pillanatra sem jutottak nyugovóra,
mindig történik valami, mindég van egy ki-
sebb-nagyobb feladat, eszedünk mindenütt ott
van, a hol iniciatívára és aktivitására nyílik al-
kalom. El hónap 15-én éjszaka — csak egyet
akarok a sok eset közül kiragadni, hisz bizo-
nyára odahaza hallottak már sok szép dolgot
rólunk — tehát egy jéghideg éjszaka, isszonyu
szélben hét nyolcszáz méteres magasa-
lon „dolgozik“ a gyalogság. Ezredünk ott van,
fehér vászon kőpenyeiben kuszik előre a hó-
ban egyik század a másik után, fel a hegyre,
le a völgybe, fél méter magas hóban, helyen-
ként még magasabban úgy, hogy néha el is
tűnik benne a katona. Egy hangos szó nem
hallik, mint a kísértetek közeledünk az ellen-
ség felé, a szó szoros értelmében láthatatlanul.
A vezetők kiválóságáról nem sokára lesz hír a
Rendeleti Közlönyben, nem akarok neveket
említeni — mondok, mint a kísértetek, de
mint rettenthetetlen férfiak, mint az oroszlá-
nok, a kiknek a szíve acél, még leírni is me-
részség, de megtörtént, két lépésnyire jutot-
tunk így el az ellenséges hadállásokhoz,
megleptük. Csak néhány percig tartó küzdel-
tem és a magaslat a miénk. Ott szerencsés
sors! Ezredünk egyetlen ember veszteség
nélkül került ki a harcból, a szomszéd esze-
deknek veszteségei is könnyűek, az eredmény

egyike a legeszebbeknek. Több ezer foglyot
ejtettünk, köztük sok tisztot és mondhatom
nem könnyen hagyták magukat elfogni.

— Reggel nyolc órakor a főparancsnok-
ságtól a következő sürgöny érkezett ebben a
csodálatos éjszakai „néma támadásban“ részt
vett eszerekhez:

Elolvasott: B. T. e. 1915. I. 10.
reggel nyolc órakor.

„Az utóbbi napok rendkívül
nagy fáradalmakkal összekötött
vállalkozásaiban részt vett de-
rék gyalogságnak kifejtett
bravuros magatartása arra kész-
tet, hogy az... és a 39. gya-
logeszednek legteljesebb elis-
merésemet nyilvánítsam. Az ilyen
csapatoknak győzniük kell és
győzni fognak. Főparancsnok.“

— Tehát amint mondtam, mi élünk, vi-
rágzunk, harcolunk és a harminchármasok de-
rekasan dolgoznak.

— És az oroszok? Már nagyon közel van
a nap, amelyen egy az egy ellen harcolunk és
es lesz a győzelem napja. Azt mondják a fog-
lyok nekem, hogy nem jól megy már a soruk.
Elfáradtak a harcban, est leolvashatom róluk.
Rossz a táplálkozásuk. Ismerjük a piszkukat,
és a betegségek alaposan megtizedelik sora-
ikat. A legértékesebb elemeket is harcba
állították már az oroszok. A Reichswehr is
itt van és mondhatom, szegény, rosszul táp-
lált, műveletlen öreg emberek... legszíveseb-
ben megadnák magukat, de a tiszték a revol-
verrel dolgoznak... Meddig? A jó, derék orosz
tüzérség — nagyon jól ismerjük — spórol már
a municióval.

— Kedves nagybátyám sok-sok szép dol-
got irhatnék még, de hisz ugyis meg fogjátok
tudni. Természetesen a háború kemény és pláne
ez a háború nagyon súlyos dolog. Nem gyen-
géknek és kishitűeknek való, nem, ezek nem
bírják el, ezek megijednek és ijedtükben ijesz-
tőket látnak. Eltűnnek innen, de a háború sem
bírja el őket. Felemelő látni, hogy a nép mi-
lyen vitézséggel tart ki mellettünk. Naponta látjuk
és napról-napra jobban becsüljük. Naponta
érezzük azokból a szeretetadományokból, ame-
lyek ideérkeznek. Minden levélből és minden
hírből. Nagyszerűen állnak bennünket a térsé-
günkkel.

— Arad szépen kivette ebből a részét. Az
ezred nagyon hálás. Kedves nagybátyám, mondd
el barátainknak, hogy a harminchármasok most
duzzadó erőben vannak és becsülettel harcol-
nak és tovább dolgoznak. Add át legszívese-
bb üdvözléseinket a mi erős és a háborút
elviselő barátainknak, akik telve bizalommal a
háborút úgy itélik meg, amilyen, mint ahogy
másmilyen nem lehet. Tudasd velük vitéz pá-
rancsnokunknak szavait:

„Az ilyen seregek győzni fognak.“

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET

Színházi műsor:

Vasárnap délután Drótostót, este Csere-
bogár.

Hétfő: Cserebogár.

Kedd: délután Mozitündér, este Jó éjt Muki,
új bohózat.

* A Cserebogár című operettet adta elő
ma az aradi színház és az előadást meg-
lehetősen telt ház nézte végig. A közönség az
ének- és táncszámokon általában jól mulatott
és sokat tapsolt. A második felvonásba a szü-
replők saját maguk a színésszínhely mulatta-
tására kabarét illesztettek be.

* Jó éjt Muki! A szezon közepén, néhány,
békés időben különösen szenzáció számba menő ope-
rette premier után, kedden szünetre jut végre a Vig-
játéki együttes is. Megint hű szövetségeseink, Né-
metország importjéről van szó. Két jókedvű német
pompás bohóza lesz a vigjátéki ensemble idei slá-
gere, mert sok vidám estét fog a színháznak sze-
rezeni Max Neál és Max Ferner a szerzők, ők írták
ezt a kiváló bohózatot, akik külön dicsőítést érde-
melnek, hogy ebben a szomorú időben is képe-
sek két és fél órán át jóízűen megkacagtatni
a közönséget. A címszerepet, Muki bácsit a vén
korhelyt Várnai Jenő játssza, feleségét Benkóné.
Pompás szerepeket játszanak még Kiss Mariska,
Borosnyai, Fülöp, Szendrei, Dely, Kiss Miklós, Vi-
rág, Polgár. Főszerepet játszik a darabban egy
gramofon, amely a Muki bácsi horkolását idézi elő
éjjel. Mialatt Muki bácsi mulat távol. — Rip-Rip
és Vig özvegy lesz a hét két kiváló operettje,
amelyek teljesen új betanulással és kiállítással ke-
rülnek színre. Kedden délután: Mozitündér.

* A múlt bűne (Nagy drámai sláger az
Urániban.) Az élet változatos forgatagából, a
szenvedélyek és érzések viharából veszi tar-
gyát a színház mai bemutatója. Egy igazi,
életmű társadalmi dráma ez. Szereplői nem a
tipussá kövesült drámai alakok, hanem mind
egyéniségek, kiket az élet, a társadalom ter-
mett, kiket lélektani alapok visznek cselek-
vésre, érthető, és mégis egyéniek. Ezeknek a
drámája nem a sablon, melyet ezerszámra ter-
mel a mozi és épen ezért hatásuk is mélyebb,
nagyobb és erősebb, mint azoké. A film tár-
gyának érdekessége mellett a kiállítás pazar
fénye, a szereplő színészek előadása, művészi
játéka és a mesteri rendezés teszik kiváló ese-
ményé ennek a filmnek bemutatását. A dráma
a fővárosi előadásain nagy sikert aratott és
reméljük, hogy az aradi bemutató ennek vissz-
hangját fogja képezni. A nagy dráma mellett
egy egész sora az új humoros képeknek tartja
a műsort. Pali erős dohányos bizonyára állandó,
hangos derűtségben fogja tartani a közönséget
és épen ilyen hatást fog elérni. A levélhordó
kalandja című kedves, mulató bohózat. 5

Rafael, a cigány. (Nagy dráma az Apolló-
ban.) A dán színésznek neve jó ajánlólevél a
filmgyárak számára. Komoly, nívós művésze-
tet nyújtanak ott is, ahol igen gyakran nem-
csak a lelki átérzésnek, hanem a testi ügyes-
ségnek is nagy szerepe van. Játékuk klasszi-
kus színvonalát nyújtják a híres dán színészek
abban a nagystílusú, gyönyörű drámában, ame-
lyet ma mutatott be az Apolló-színház óriási
siker mellett. A közönség előre tisztába lebe-
tett arról, hogy nem mindennapi filmdráma:
Rafael, a cigány. Legalább is ezt árulta el az
a nagyfokú érdeklődés, amely minden előadá-
son zafolt nézőteret vonzott. A premier pub-
likumának igazán nagy gyönyörűsége telt eb-
ben a csodaszép, izgalmas képben. Az ellopott
báró fia kalandos sorsa egészen új eseménye-
ket át vezet az érdeklődésünket. A cigányka-
raván élete, a szerelmes cigányasszony fél-
tékenysége, Rafael, a cigányfiu visszatérése
elvesztett családjához száz és száz meglepe-
tést a eredetiséget nyújt. A film kiállítása pa-
zar. Vasárnap és hétfőn kerül még bemu-
tatásra a mozinak ez a hatalmas újdonsága. A
vasárnapi előadások kora délután kezdődnek.
Hétfőn fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek
az előadások. 8

* „Egy ország fegyverben!“ Aktuális
háborús sláger az Uránia legközelebbi új-
donsága. 5

Kudarcot vallott a monarchia elleni orosz támadás.

— Uj haditerv: Budapest és Bécs ellen. — Lemberg kiürítését előkészítik az oroszok. — Nagy csapatösszevonások Mlavanál. —

— Távirati tudósítás. —

Bécs—Berlin—Budapest, jan. 30.

Oroszországnak Dél-Bukovinában megkísérelt, de már azóta kudarcot vallott offenzívája, politikailag igen érdekes. Az orosz nacionalista lapok: a Novoje Vremja, Ruskoje Snamja és Novoje Sveno és még más lapok a legutóbbi időben nagyban dicsérték az orosz vezérkar új stratégiáját.

Ez az új haditerv állítólag az lett volna, hogy Oroszország főerejét Ausztria-Magyarország ellen irányította volna. Poroszországgal szemben az oroszok megelégedtek volna azzal, hogy a németeknek Orosz-Lengyelországba való bevonulását megfelelő helyen elzárják. Az összes rendelkezésre álló orosz erőket az új haditerv szerint Budapest és Bécs irányában kellett volna előretolni.

Az oroszok haditerve, — mint épen a legutóbbi napok igazolták — a legcsufosabb kudarcot érte meg a rövidlátó orosz nacionalisták megtanulhatták az utóbbi napok eseményeiből, hogy Ausztria-Magyarországot Oroszország nem fogja legyőzni soha.

Csak Lengyelországban lehet a döntés.

Bern. A Berner Bund katonai kritikusa hiábavalónak mondja az oroszok szárnytámadásait Bukovinában és Kelet-Poroszországban, mert a döntés csakis Lengyelországban lehet.

Meghiúsult az orosz előrenyomulás Erdély felé.

Róma, január 30. A félévitalos Tribuna a keleti harctér eseményeivel foglalkozva, azt írja, hogy az oroszok előrenyomulása az erdélyi határ felé meghiúsult. Ennek különben is csak politikai jelentősége volna, katonai jelentősége az itteni operációknak nem lehetett, mert az Erdélybe való benyomuláshoz csak két út lehetséges és ez a két utat az osztrák és magyar csapatok megszállották oly erővel, amelyek feltétlenül alkalmasak voltak arra, hogy a szorosokban megakadályozzák a nagyobb orosz erőket az előrehaladásban.

Bécs. A bukovinai orosz csapatok parancsnoka, aki körülbelül egy hete a Pozsoriciát környező egyik magaslaton rendezte be hadiszállását, visszaköltözött Szucsavára. Egyébként semmi változás nem történt. Az általános helyzet változatlanul jó.

Beregben vannak még oroszok.

Ungvár. Ungmegyében nincsenek többé oroszok, hosszú katonavonatok viszik a foglyokat. Csak Beregmegyében van még ellenség, de Vezérszállásnál csapataink ezt is megverték, és az oroszok innen is visszavonulnak.

Lemberg kiürítésének előkészítése.

Kopenhága: A Novoja Vremja beismeri, hogy mennyi nehézséggel jár Lemberg hosszas megszállása. A lap előkészíti az orosz közvéleményt Lemberg kiürítésére.

Krakó, január 30. Egy lengbergi lakos, aki a legutóbbi napokban szökött meg a megszállott városból és Krakóba érkezett, érdekes dolgokat közölt a Kuryer Codzienny tudósító-

jával. Elmondotta, hogy Lembergben a tüzelő-szer hiánya miatt a lakosság lakásberendezési tárgyait égeti fel. Nem bírta kitartani az ottani viszonyokat és hosszú fáradozás után keresztülvitte, hogyha határozat koronát fizet, kiszökhet a városból. Mindenét pénzzé tette és gyalog utnak indult. Sok viszontagság után végre fellelegzett, mikor magyar földre ért. Hat heti gyaloglás után Magyarországon keresztül Wadowicébe, majd Krakóba érkezett.

Lengyelország pusztulása.

(Éheznek Varsóban.)

Stockholm, január 30. A lengyel lapok közlése szerint Varsó állapota napról-napra szomorubb és tarthatatlanabb lesz. A hatóságok üldözik és kiozzák a lengyel lakosságot. Az éhínség is ijesztő méreteket ölt. Eddig csak a szegényebb néposztály és a középosztály szenvedett sokat a nagy élelmiszerdrágaság miatt, most azonban a készletek már annyira kifogytak, hogy a vagyónosok is a szó az orosz értelmében éheznek.

A városi hatóság a német offenzíva előrehaladását még mindig titkolja a lakosság előtt s alkommünikéket ad ki, a melyeknek azonban senki hitelt nem ad. A környékről menekülők híreket hoznak a városi lakóknak Lengyelország teljes pusztulásáról.

Krakó, január 30. A Nova Reforma jelenti: Ideérkezett orosz lapok írják, hogy a szövetségesek bombázása majdnem teljesen tönkretette Lutomiersk várost, mely a petrikovi kormányzóságban van. A házak négyötöde romokban hever, a többit is súlyosan megrongálták a gránátok. A templomokból csak a falak egy része maradt meg. A bombázás alatt egy Chwinowic nevű pap kétszázötven hívőjével együtt a templom pincéjébe menekült. Napokig burgonyán éltek ott. A közeli falvak is nagyrészt romokban hevernek.

Nagy ütközetet várnak a porosz-lengyel határon.

Kopenhága. A Morningpost szeptérvári levelezője sürgönyzi lapjának: A Visztula alsó folyásának jobbpartján jelentősebb eseményeket várhatunk. Ezen a vidéken eddig csupán kisebb küzdelmek voltak a keleti porosz határon levő Mlava irányában; leginkább lovassági felderítő csatározások. Már legközelebb azonban úgy alakul ki a helyzet, hogy ez a vidék döntő ütközetek színhelye lesz. A németek a Visztula alsó folyásától északra óriási előkészületeket tesznek az erőyes előrenyomulásra. A front itt Dobrzintól Khorgeleig az orosz-német határon mintegy husz kilométernyire terjed. Az orosz felderítő csapatok megállapították, hogy a németek a frontra igen sok nehéz üteget helyeztek és általában a németek nagyon élénk tevékenységéből megállapítható, hogy egy nagy ütközet előestéjén vagyunk.

Nem is érthető, — mondja a szeptérvári levelező — hogy a németek honnan veszik nagy csapat megerősítéseiket. Némelyek azt hiszik, hogy a kelet-porosz hadszíntérről jöttek, a hol eddig a Mazuri tavak védelmi vonalában voltak, de lehetséges az is, hogy a németek a Visztulától délre levő hadvonalakból hozták el ezeket a csapatokat, azon nézetben, hogy ottan rendkívül megerősített had-

állásaikban kisebb számu haderő is elégséges az oroszok elleni küzdelemre.

Csapataink sikerei Tarnownál.

Krakó, január 30. A Tarnow mellett lefolyt legutóbbi harcokról a Gazetta Krakowska egy cenzurázott távirata ezeket jelenti január 29-ikéről:

A Dunajec és Nida mellett tüzérségünk ma erős tevékenységet fejtett ki. Tarnow körül csapataink mindenütt jelentékeny sikereket értek el. A Dunajec és a Biala folyó között vezető uton összegyűlt és megrekedt orosz csapatok vasoságos veremben vannak és ki van zárva, hogy előrelimenekülhessenek. Ez a helyzet kedvező hatással van a szomszédos szakaszokra is. A Nida mentén az orosz csapatok ellen új támadások készülnek. A Nova Reforma a petersvári Rjecsnek egy jelentését közli, amely szintén rossz színben tüntet fel a tarnowi helyzetet. Magában Tarnowban rettenetes ürágaság van. Egy font fehér kenyér ára egy rubel és úgy az itteni, mint általában a galíciai orosz csapatok nagyon sok nélkülözésnek vannak kitéve. Most tért vissza Pétervárra Sacharov orosz képviselő és elmondotta, hogy a galíciai katonák lyukas cipőben járnak. A skorbut is erősen pusztít az oroszok között.

A Kuryec Codzienny jelentése szerint Tarnownál tüzérségünk nagy veszteségeket okozott az oroszoknak. De gyalogságunk is több sikeres támadást intézett ellenük és ezekben a harcokban különösen a 13-ik császárvadász-ezred és az 57-ik linzi és salzburgi gyalogezered tüntette ki magát.

Elesett orosz tábornok.

Zürich: A Pilica folyó mellett vívott harcban elesett Richter orosz tábornok.

A Galiciában rekedt tisztviselők nyomora.

Bécsből jelentik: Az osztrák kormánynak szándékában volt a lengbergi éresek útján kifizetni a helyükön maradt galíciai tisztviselők fizetését, Sassanow orosz külügyminiszter azonban kijelentette, hogy elkobozná az erre a célra küldendő három milliót. Így történt azután, hogy a tisztviselők azüszségben maradtak.

Oroszország hadiszer szállításai.

Stockholm. Az entente na amak követői ismételten kérték a svéd kormányt, hogy engedje meg orosz hadianyag szállítást Svédországon keresztül.

A katonák meleg ruháira adakoztak:
Özv. Róth Liponé, Sairan Sauroné (Lippakeszi), özv. Szathmáry Gyuláné, Németu Zsigmond, Spitz Ida, Rubinstein Mórné, Zador Bertalanné, Weil Ajajosné, Steiner Jakabné (Steiner Viktor ravatalara koszoru megváltás) 40 kor., Hoffmann Lászlóné, Domonkos Gyuláné, Szabó Istvánné 5 kor., özv. Traucz Adoné (Szemplak), Szabó Katca, Kneffel Lajosné. Fogadják köszönetemet az adakozók nagylelkű adományaikért, kérem ne felejtkezzenek el ezután sem a hidegben küzdő véreinkről. Pénzt meleg ruhát, elsősorban bundát kérek hozzám küldeni. — Dr. Molek Lajosné.

Bombavető repülőgépek a Duna szerb partján.

— A balkáni helyzet. — Carp kihallgatása. — Törökország háborúi. —

Távirati tudósítás.

Bukarest, január 30.

Egy osztrák-magyar repülőgép négy bombát dobott a szerb Duna menti Kladovára. A szerbek eredménytelenül lőttek a repülőgépre.

(Kladovo a szerb-román határon van, Szerbiának Turn-Severinnek szemközt levő kikötője. Az orosz municiószállítások egy része itt történik.)

Szófia. A belgrádi lapok a rettenetes drágaság felett panaszkodnak. A kenyér kilója két dinár.

Athén. A szerb kormány az az intézkedése, hogy bezáratta a macedóniai görög iskolákat, a szerb-görög viszony elhidegülésére vezetett.

Carp hosszú kihallgatása a román királynál.

Bukarest: A király feltűnést keltő hosszabb audiencián fogadta Carpot.

Románia magatartása nem bízható Oroszországra.

Amsterdam, január 30. Az Odeszki Listok különféle híreket közöl Románia és Bulgária jövőbeli magatartásáról. A lap azon a véleményen van, hogy azok szerint a megbízható értesülések szerint, melyek Odesszába érkeztek Romániából, az ország magatartása semmi jóval sem biztat Oroszország részére. Semmiféle bizonyíték nincs annak, hogy Románia hajlandó a világháborúban részt venni. Az Odeszki Listok nagyon valószínűleg tartja azt is, hogy Itália feladhassa semlegességét.

Török előrenyomulás a Kaukázusban.

Konstantinápoly, január 30. A főhadiszállás kommunikációja a következőket közli:

A kaukázusi fronton semmi említésre méltó esemény nem történt. Csapataink, amelyek Oltj irányában, offenzívába mentek át, háromszáz oroszot elfogtak és nagymennyiségű fegyvert és hadianyagot zsákmányoltak.

Asserheidsanban kedvező fordulatot vett az ütközet, amely egy hét óta Chol környékén folyik az ellenség főhadereje ellen. Az ellenségnek az asserheidsani területben levő utolsó kedvező állásában január 27-én csapataink Ceboltól déire elfoglalták az ellenség több sorban előkészített megerősített állásai közül az elsőt.

Szentpétervár, január 30. Január huszonhatodikán a következő jelentést adta ki az oroszok kaukázusi hadseregének vezetősége:

Transz-Osork irányában offenzívánk a törökök nyakas ellentállására talált. Oltj vidékén egyes kisebb harcok folynak. A franc. egyéb részein az ágyúzás tovább folyik.

Kérdésem a szuezi csatornáért.

Milanó. Az angolok lázasan megerősítik a Suez csatornát. A törökök német vezetés mellett rendszeresen előrenyomulnak.

Amsterdam, január 30. A Szezi csatornának Anglia által elrendelt elzárása hollandi kereskedelmi körökben nagy aggodalmat idéz elő, mert megbénítja a hollandi-indiai hajózást. Anglia eljárása nagy megbotránkozást kelt, mert a Szezi csatorna elzárásával egy-szerűen megszüntette az 1888-iki nemzetközi szer-

ződést, amely kimondja a Szezi-csatorna abszolút semlegességét.

A török flotta akciója.

Konstantinápoly, január 30. A vezérkar közli, hogy az ottomán flotta a hó 28-án sikeresen bombázott egy a Fekete-tenger nyugati partján fekvő orosz katonai állomást.

„Angliát sziven kell találni.”

(Eltitkolt veszteségek. — Franciák a legutóbbi harcokról.)

Távirati tudósítás.

Berlin, január 30.

A Münchener Neueste Nachrichten félhivatalos lap vezércikkben a következőket írja:

— *Mint hogy Anglia Németország megsemmisítésére törekedik, parancsoló szükségesség az ellenséget sziven találni. Anglia szívének kamrái: London és a dokkok. Technikai eszközeink lehetővé teszik, hogy rámérjük a rettenetes csapást.*

A félhivatalos lap cikkét döntő akció bejelentésül fogják fel, amelynek csak bevezetése volt a Zeppelinek múlt heti támadása.

Ferdit a francia hivatalos jelentés.

Páris. (Genien át.) A január huszonhetedikén délután három órakor kiadott francia jelentés azon fáradozik, hogy a német győzelmeiket kudarcoknak tüntesse fel, de még magában Franciaországban sem talál hívőkre. A jelentés így szól: A Nieuport és Ypern szakaszokon tüzérségi harcok. Egy német repülő a belga hadsereg vonalán belül leszedtünk. A foglyok előadásai is megerősítik, hogy január huszonötödikén nem egy zászlóalj, hanem egy brigád támadta meg Yperntől keletre fekvő állásainkat. Megerősítést nyert, hogy tegnap a németek La Bassée-nél, Civenchy-nél és Quinohy-nél nagy kudarcot szenvedtek. Egyetlenegy uton — amely La Bassée-től Bethunig vezet — hat tisz és háromszáz közlegény holttestét találták meg. A németek összes vesztesége tehát legalább két zászlóalj tényleges állományának felel meg. Lys-től Soissons-ig terjedő fronton tüzérségi harcok folytak. Craonne mellett megtartottuk azokat az árkokat, amelyeket a január huszonötödiki ellentámadásakor foglaltunk vissza. Perthes környékén a kétszáz méteres magaslaton négy heves ellenséges támadást utasítottunk vissza. Az Argonne-okban St.-Hubert környékén egy német támadást bajonettel tertottunk fel. St.-Mihielnél az ellenségnek újabb Maas-átjáróit pusztítottuk el. Lotharingiában és a Vogézekben nyugodtan telt el a nap.

Este tizenegy órakor a következő hivatalos jelentést adták ki Párisban: Az elmúlt éjszaka az ellenség a saint-mardi erdőben Tracy le Val környékén csellel próbálkozott. Heves gyalogsági tűz után aknákat robbantott fel, amelyek ötven méternyi fronton rombolták szét lövészárkainkat. Tüzérségünk oldaltűzelése következtében azonban nem vethette meg magát ott. Ezeket a lövészárkokat később újra megazáltuk és helyreállítottuk. Craonnetól nyugatra az éjszaka nyugalomban telt el. Az e helyen folyó hó 25-én és 26-án lefolyt harcoknak a karaktere a következő volt: Nagy kaliberű gránátokkal és bombákkal való heves és hosszas tűzelés után a német gyalogság a harteoise-touloni

erdőség frontján támadt. Mindenütt nagy veszteségekkel visszaverettek, kivéve La Creute-nél. Egy nagykaliberű bomba lecsapása következtében előálló földcsuszamlás elzárta egy óreg kőbánya bejáratát, amely a creute-i lövészárkaink legénységének, mintegy két századnak táborául szolgált, a két század tehát ott rekedt. Az ellenség így La Creute-ban megvethette lábát. Ennek folytán behatolt a touloni erdőbe s tarthatatlanná tette a szomszédos lövészárkokat, amelyeket kiüríteni kényszerültünk. Az ellentámadások, amelyek az elvesztett terület egy részét visszahozták, rendkívül fényesek voltak. Csapataink bátorsága minden dicséreten felül állt. Az ellenség rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett s több mint ezer halottat hagyott a csatatéren. A kezünkbe került foglyok négy különböző eszredhez tartoznak, a mi a támadás jelentőségére mutat. Az Argonneokban St. Hubertnél kudarcot vallott egy német támadás. A nap folyamán két óras időközben még három új támadást intéztek, amelyeket mind visszavertük. A huszonhatodikáról huszonhetedikére virradó éjszaka Elsauban és a Vogézekben nyugalomban telt el. A többi frontról semmi jelentősebb jelentés nem érkezett be.

Soissons pusztulása.

Roma, január 30. A Corriere d'Italia jelenti Párisból, hogy Soissons városa, a németek állandó tüzelése folytán annyira meg van rongálva, hogy alig van már egy ép ház benne. Katonai szakértők véleménye szerint a németek már a legközelebbi időben még egyszer rendkívül erős akciót fognak kifejteni.

Páris Casimir Perier volt köztársasági elnök fia Soissonsban német fogságba esett.

Angol tengeralattjárók a Keleti tengeren.

Berlin. Angol tengeralatti naszdok kereskedelmi hajók nyomában beléptek a Keleti tengerre, megsértve ezáltal Svédország és Dánia semlegességét.

A német légi torpedó.

Berlin, január 30. A Vossische Zeitungnak táviratozók Amsterdamból: Az Allgemeine Handelsblad közli haditudósítójának január 21-én keltezett tudósítását, mely így hangzik: Veurneből jelentem, hogy valami újat láttam. Légi torpedónak nevezik. Többet nem szabad erről az új fegyvernemről elárulnom. Csak annyit közölhetek, hogy ezeknek a szerzőknek tüze rémitően pusztított az ellenség soraiban. Azt is mondják nekem, hogy az új légi torpedó a technika hatalmas vívmánya.

Olaszország — Maltáért.

Szófia: A „Kambana” jelenti, hogy Romániában olasz hangok sürgetni kezdik Maltá megzárását, hogy fedezetül szolgáljon a tripoliszi utnak.

GYÁSZROVAT.

Halálozás. Az őrszázadnak halottja van. Az aradi várnak eszendő, néptökeletben álló csapatához volt szolgálatra beosztva Klein József, polgári életben az Aradi Kereskedelmi Bank pénztárnoka és a nagyszabású takarékpénztár aradi képviselője. A város közönségének széles körében ismert ember szolgálat közben beteg lett: eleinte influenzának hitték a bajt, később azonban egyre súlyosbodott, annyira, hogy az orvosok buzdítkodása és családjának ápolása se menthette meg. Állapota már tegnap válságosra fordult s ma délután kiszenvedett.

H I R E K

Az aradi posta tolvajai.

Leleplezett suhancok. — Felbontott ajánlott levelek.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 30.

Az aradi postahivatal alkalmazottjai közül ötvennyolcan küzdenek a harctéren és mivel a bevonultak közül sokan a levélhordó, kézbesítő személyzethez tartoznak, ezeknek a pótlásáról a postaigazgatóság tudvalóvóleg úgy gondoskodott, hogy iparostanoncokat és segédeket alkalmazott az ő munkakörük betöltésére. Az aradi vasipari részvénytársaságnak néhány inasát is alkalmazták táviratkézbesítőnek.

Már az első hetekben azt tapasztalta Burger György postafőnök, hogy ezek az ideiglenes kézbesítők gyakran eltűntetnek leveleket és egyéb postaküldeményeket. Mikor a múltkor egy ajánlott levél tűnt el az egyik vasipari inas kezén, a postafőnök erélyesen felelősségre vonta a fiút. Az illető csakhamar megtört és beismerő vallomást tett:

— Azt hittem, hogy pénz van az ajánlott levélben — mondta — és ezért felbontottam azzal a szándékkal, hogy a pénzt magamhoz veszem. De az ajánlott levélben nem volt pénz és akkor összetéptem és eldobtam a levelet.

A bűnös fiú ezután sirva könyörgött a postafőnöknek, ne tegyen feljelentést ellene, az édesapja jómódu aradnegyei kereskedő és az majd megtéríti a kárt. A postafőnök a fiú beismerő vallomása után tovább folytatta nyomozását és csakhamar egész szervezett tolvajbandát sikerült lelepleznie. Kétségtelenül megállapítást nyert, hogy a fiatal suhancok egy része tolvajtársaságot alakított és észrevétlen pillanatban a pályaudvari postahivatal nagymennyiségű csomagkészletéből gyakran elloptak több darabot. Kiderült az is, hogy a tolvajok felbontottak olyan leveleket, amelyekben értéktárgyakat gyanítottak és így gyakran jutottak órához, gyűrűhöz, vagy más kisebb értéktárgyhoz, amit levélben adtak fel.

A postahivatal saját hatáskörében megindított vizsgálat tizenkét bűnöst nyomozott ki, akik ellen most folyamatba teszik az eljárást. A suhancok javarésze beismerésben van és gondoskodtak róla, hogy szökésüket lehetlenné tegyék.

Oroszok a galíciai

petroleum-forrásoknál.

(Nem bántják a nafta-kutakat. — Megakadályozott benzín készítés.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 30.

Lindenbaum Dávid örökösei drohobyczi cég keleti Galícia egyik legnagyobb naftaterületének a tulajdonosa. A cég egyik tisztviselőjének sikerült Kropivnikből az orosz előorszokón át kijutnia. Kozákoktól hajszolva és kizsáraztatva napokig bolyongott, amíg a kárpáti falvak egyikében menedéket talált. Főnökeihez intézett jelentésében a tisztviselő így számol be a petroleum-források vidékén tapasztalt helyzetről:

— A francia, angol és belga érdekek megvédését Pétervárról az orosz csapatok vezetőinek figyelmébe ajánlották és így Iwanow tábornok a galíciai orosz seregek parancsnoka intézkedett is, hogy a nafta forrásokat kimélik. A petroleum-kutak, különösen az erupciók megiehető zavartalanul dolgoznak. Az üzemet a csökkent számú munkaerővel vezetik. Wasserberger igazgató megmaradt állomáshelyén, amíg a hivatalnokok többsége elmenekült. A források tisztítás munkái termé-

zetesen elmaradtak. A nagy tartályok a nyers olajtermelés egy évig tartó felhalmozása miatt telve vannak, de csak 30—40 percent kerül elszállításra és pedig kizárólag a francia és belga tulajdonban levő források termékeiből. A maradékot Drohobyczba viszik a különböző gyárakba, amelyek magánosok megrendeléseire dolgoznak. Az orosz katonai kormányzat nem sokat törődik a gyárakkal. Az alkalmazottakat a termelés értékesítéséből befolyó összegekből fizetik. Az angol „Premier” társaság, amely fuzionált a német kőolajművekkel, újabb két új petroleum-forrást nyitott meg.

Drohobyczból a finomított petroleumot hordókban Lembergbe szállítják, ahol az oroszok majdnem minden petroleumot rekvirálnak. Drohobycz városát kifosztották, sok házat — különösen a Ringsplatzon — felégették. A kincstári benzintelep Drohobyczot még csapataink kivonulása előtt elhagyta, miután előzőleg minden fontos gépszerkezetet elszállítottak, leszerelték. Az oroszok Bakuból hozattak mérnököket, hogy a benzinkészítéshez szükséges gépeket rendbe hozzák, de ez eddig még nem sikerült.

A drohobyczi és kaluzsi sóbányák teljesen üzemben vannak. A gépeket a boryszlawi forrásokból nyert olajjal fűtik. Az oroszok retentó pusztításokat visznek véghez az erdőkben és rengeteg tüzelőfát, épületfa-anyagot szállítanak el. Egyes lapok arról adtak hírt, hogy Tustanowicében a Dziuna-forrás, amely Segal dr. tulajdona lángokban áll. Ez a hír nem felel meg a valóságnak.

— Az Aradi Közlöny naptárát ma Arad vár, Arad-Séga, Arad Polturacian, valamint az erdélyi vasutvonal mentén lakó előfizetőinknek küldtük meg.

— Háborús adományok a főispáni hivatalban. Urbán Iván báró főispánhoz az utóbbi napokban a következő adományok érkeztek:

A megyei Vörös Kereszt részére újabb adakoztak: Németh Zsigmond Acev. főmérnök 25 kor., Kuitasz Antal Borossebes 8 kor., Rethy Lipót papírkereskedő 22 10 kor.

Hadbavonultak hátramaradtak családtagjai segélyezésére: Aradi kir. tanfelügyelő és aradmegyei tanítás december hóra 310 81 kor., Marjaradnai főszolgabíró 1/2 hozzájárulás január hónapra 17 13 kor., Kisjenői főszolgabíró január 22 13 kor., Borossebesi főszolgabíró január 18 13 kor., Valágos főszolgabíró január 21 32 kor., Eriki főszolgabíró január 20 kor., Aradi főszolgabíró január 36 80 kor., Tornovai főszolgabíró január 19 64 kor., Magyarpécskai főszolgabíró január 17 28 kor., Nagyhalma gyi főszolgabíró január 14 55 kor., Szabó Béla polg. isk. ig. Szentanna 5 kor., Aradmegyei központi árvaszéki és kórházi tisztviselő január hónapra 19 86 kor., Medgyes Bodzás község 70 kor., Szentmárton község 350 36 kor., Tivadar Sándor máv. művezető 10 kor., Borossebesi főszolgabíró gyűjtése 759 korona 88 fillér.

Újévi üdvözlést megváltása címen a harctéren elesettek özvegyeinek és árvaik segélyezésére letesített alap javára: Schweifer testvérek 5 kor., Keurer Karoly tanfelügyelő 5 kor., Kleindl József jegyző 3 kor., Szondy Emi jegyző 5 kor., Lengyel I. és neje Borossebes 10 kor., Főszolgabíró Tornova 15 kor., Főthy Zoltán jegyző 2 kor., Pénzes Akos ügyvéd Arad 6 kor., Mateovits B. jegyző 10 kor., Moravik István Arad 10 kor., Schäffer Henrik Arad 5 kor., Battó József táblabíró Arad 5 kor., Károly Ferenc tanító Arad 3 kor., Nagykomarás község 8 kor., Gyurkovics Mária Arad 1 kor., Keresztes Arzenné Arad 1 kor., Nádrai Aurélné 1 kor., Kőműves József ig. tanító Arad 3 kor., Soós Jenő tb. állatorvos 3 kor., Marjaradnai főszolgabíró gyűjtése Marjaradna, Odvos, Solymosvár, Milovs, Marosboros, Tótváradi és Soborsin községek lakóitól 218 75 kor., Regényi Pista és Kálmán 5 kor., Eriki főszolgabíró 5 kor.

— Tisza és a tanítósg gyűjtése az elesettek családjai részére. Abból a hatalmas akcióból, amely a háború kitörésekor ország-szerte megindult a hadbavonultak családtagjainak segélyezésére, nemes áldozatkészséggel kivette részét a magyar tanítósg is. A tanítósg gyűjtése 30,480 korona 64 fillért eredményezett, és ezt az összeget, amelyet a tanítósg nem a maguk, hanem általában a hadbavonultak hozzátartozóinak szántak, Tisza István gróf most a háboruban elesett tanítósg özvegyeinek és árvaik felegélyezésére fordítottja. A miniszterelnök nagylelkű elhatározásáról, amely a tanítósg körében általános örömet keltett, a következő levélben értesítette a Néptanítósg Lapjának szerkesztőjét:

— Igen tisztelt szerkesztő ur! A Néptanítósg Lapja folyó évi második számából örömmel látom, hogy a hadbavonult katonák családjainak országos alapja javára a magyar tanítósg gyűjtése már 30,480 korona 64 fillért eredményezett.

Tekintve, hogy ez a tekintélyes összeg részben a magyar tanítósg áldozatkészségének, részben pedig azok hazafias buzgalmának eredménye, felkérem Önt annak összes lapjában történendő szives közlésére, hogy ugye az összeg, mint a magyar tanítósg által netán még ezentúl gyűjtendő összegek a háboruban elesett magyar tanítósg özvegyei és árvaik javára fognak fordítani. Tisza.

— Bilinski bukása. Bécsből jelentik: A közös pénzügyminisztérium kebelében beállott válság most már teljesen akuttá vált. A presbűtársunk szerint 6 felsége pár nappal ezelőtt kihallgatáson fogadta Bilinski közös pénzügyminisztert, a ki ez alkalommal formálisan is benyújtotta lemondását. A király tudomásul vette a lemondást, de az elhatározást fenntartotta magának. Burián báró külügyminiszter legközelebb előterjesztést fog tenni 6 felségének Bilinski utódjára vonatkozólag. A befolyásos osztrák politikai körökben arra törekednek, hogy Körbert ültessék a közös pénzügyminiszteri székbe. A közös pénzügyminiszteri válsággal kapcsolatosan arról is beszélnek, hogy be fogják tölteni az osztrák kormány kebelében eddig üresedésben volt lengyel miniszteri állást is. A legutóbbi lengyel miniszter, Dlugos lemondása után ezt az állást nem töltötték be, hanem a minisztérium ügyeit Moravski osztályfőnök vezette, de ő is csak névlegesen, mert az ügyeket valójában — különösen a galícia segélyakciót — Bilinski intézte. Bilinski is lengyel politikus és a lengyel klub vezetője volt. Bilinski távozásával kapcsolatban a lengyelek azon óhajuknak adtak kifejezést, hogy töltsék be a lengyel miniszteri állást is. Ez meg is történt Moravski államtitkár kinevezésével galíciai miniszternek.

— Manuel exkirály Bilbaoban. Rotterdamból jelentik: A Rotterdamsche Courant jelenti, hogy Manuel portugál exkirály feleségével együtt január 18-ikán Trajalgarból Bilbaoba utazott.

— A francia hadsereg sikkasztó főpénztárosa. Turinból jelentik: Stampa jelenti Bordeauxból: Desclauxról, Franciaország katonai főpénztárosáról, aki mint ismeretes, a hadsereg számára rendelt és szállított nagymennyiségű árut sikkasztott el, a nyomozás megállapította, hogy két millió frankkal károsította meg az államot. A sikkasztott összegből sikerült lefoglalni fél milliót, mely a lyoni banknál volt elhelyezve szeretőjének nevére. Abból az összegből, amelyet a francia községek gyűjtöttek össze a belga menekültek segélyezésére, a főpénztáros szintén elsikkasztott fél milliót.

Háború és a szaporodás. (Különböző születés egy hét alatt.) Kétféleképpen már össze-arról a témáról, mi lehet az oka annak, hogy háború alatt és után a szaporodás meglepően felzárkodik. Az is érdekes statisztika, hogy a háború után született gyermekek nagy számban nő. Talán a Gondviselés ez által okosja pótolni az elpusztult férfianyagot, vagy más, talán pszichikai okai vannak a különösen nagy számban nő születésnek, nincs még eldöntve, a tudósok tárgykörébe a fejüket, ez nem tartozik ránk, csupán lejegyzünk egy igen érdekes dolgot a napi leírás egyszerűségével. Ferenc Szabótor főherceg látogatása után 5 perccel, egy a kórházban épült anya 2 egészséges fiúgyermeknek adott életet... Az anya a főherceget akarta felkérni keresztapának, de peché volt, mert már akkor eltávozott a kórházból, így a gyermekeket keresztelheték csak Ferencre, illetve Szabótorra... Azóta a főbbi kórházi ápoló, leendő anyák ambicionáltak az ikreket s száraz statisztika már az, hogy január 24-én K. G.-né két, 28-án K. E.-né ezt túlhaladva három s ma 30-án R. L.-né/hét egészséges fiúgyermeknek adott életet. A leendő katonák és az anyák mind egészségesek. A három gyermekes születésnél Simó Károly dr. nőorvos és Schmidt János dr. kórházi orvosnak nehéz szerepük volt, míg a harmadik fiúgyermeket megtarthatták az életnek és a jövő hadseregének. Ma ez tovább folytatódik, akkor az aradiak megtették kötelességüket nemcsak a jelen, hanem a jövő Magyarországra iránt is...

A hadbavonulók feleségeinek segítése. Az Aradi Népiroda vezetősége a következő helyen való, minden tekintetben indokolt előterjesztést nyújtotta be Varjassy Lajos polgármesterhez:

Nagyságos Polgármester Ur! Család-apak és ifjak esrei ennek el szerte a csatamezőkön és vérvél áztatják át a honi régeket, amelyekből a biaton elkövetkezendő szebb és diósból jövőendő fog felismereni. E szebb és jövőendőben, a sűrű habát oszó öldökű fegyverek a békés polgári munka eszközeivé alakulnak át, amelyekből a dolgozó kezében és gyönyörű verítékén át az új élet tiszta forrása fakadnak fel. De mennyi dolgozó kéz hanyatlott le élettelenül, mennyi gyönyörű veríték fagyott meg a kihált merveg árokokon. Mikor erre megszentelt fájdalommal emlékezünk, gondoljunk azokra is, akik e szebb jövőben a megdicsőültek helyét elfoglalandó a polgári munka harcosai lesznek, gondoljunk a gyermekekre, a csecsemőkre! Elpusztult életet visszaadni nem tudunk, de életet megújítani az életviszonyok kedvesében módunkban áll. A csecsemők életviszonyainak, s a szülőnek életfeltételeinek kedvezésével alakítására gondolunk akkor, midőn felhívjuk Nagyságod b. figyelmét hűségesszövetségostársunknak Németországnak azon törvényes rendelkezésére, a mely szerint minden szülőnek, akinek férje a háromezéken küzd nyolc héten át az államségélyen kívül naponta egy márkát és ha maga táplálja gyermekét, még külön naponta másfél márkát segélyt élvez. Minthogy Arad város polgárainak határt nem ismerő áldozatkészsége oly összeg feletti való rendelkezést biztosított Nagyságodnak, amely ha nem is ily mérvű, de ily irányú akció megindításának lehetőségét biztosítja, arra kérjük Nagyságodat, hogy az itt elhangzottakat megfontolás tárgyává tenni és bennünket b. elhatározásáról értesíteni szíveskedjék.

Öngyilkos alezredes. Temesvárról jelentik: Takács Sándor alezredes, a temesvári helyőrség tisztikarának nesztora gyógyíthatatlan betegség miatt öngyilkos lett. Elmeiszette nyakát és nyomban meghalt.

Elmaradt bankett. Budapestről jelentik: A Nemzeti Kaszinó ez évi Széchenyi lakomáját a háború miatt elhalasztották.

Esküdtétel. Gyere Zoltán, az Aradra njonnan kinevezett alügyész ma tette le hivatalos esküjét a szokott formalitások közt Fábrián Lajos dr. kir. kuriai bíró, törvényszéki elnök kezébe.

Tisza ágyban, mint a hó. A mérmarbai Kárpátokból, ahol az oszlokok kiszorítása megkezdődött, kedves sorokat írt Dr. B. Konrad székudvari születésű ügyvéd honvéd zászlós, ismerősének, Sz. Honkának, Erdős-kerekre. A levél a... Tatárszoros hágyóján tíz nap előtt kelt.

Nagyon megörvendeztettek sorai, mert a mellett szólnak — írja a zászlós, — hogy magácska akkor is gondol reám, mikor én már régen nem írhattam. Hatalmas sereggel megkezdjük a támadást, — azt mondják, hogy már a jövő héten! A menetirányt — mivel már arra jártam — körülbelül tudom is. Ha szerencsés leszek s addig nem sebesülök, igazán szép harcokban vehetek részt. Az egyszerű tény, hogy eddig birtam fizikummal, — mert soha ki nem dültem, sőt megerősödtem — (most azonban elgyengültem, mert a fedezékben kiszivta a föld az erőmet, eddig nem is tudtam a föld eme tulajdonságáról!) —, birtam szerencsével is, mert bár sok golyó környékezett, egy sem talált még. Ez utóbbin nem is csodálkozom, hiszen bizonyára sokat imádkozik értem is! Tekintettel arra, hogy egyelőre sehova sem mehetek, mert mai nappal bajtársamtól, ki beteg lett, átvettem a századot — a „rés-tok“-ból (a bakák úgy hívják „halál biléte“ mert az elesettek személyazonosságát ebből állapítják meg) kivettem fényképet s egyenesen ezt küldöm magácskának, fogadja azt tőlem, mint kedves emléket! Sok harcban volt már részt velem együtt, melyből mindketten eddig megmenekültünk; ezért kedves emlékek, olyasféle „amulett“ nekem. Most olyan helyzet fog előállni, hogy bizony soká nem fog hírt hallani rólam, mert az előnyomulás mindig a tábori postától való távolodással jár. Vagyis: mi megkapjuk a nekünk küldött leveleket, mert elhozza, aki a parancsot hozza nekünk, de küldeni nem küldhetünk, mert az illető rendszeren egy magasabb rangú tiszt, kivel soha se találkozunk. A gépezet (a szolgálatban levő tiszt közegeivel) elhozza ugyan leveleinket, de hiányzik ugyanilyen gépezet leveleink elviteléhez; ez csak a tábori posták közelében van meg. De amily biztosan működik lefelé hozzánk —, ugyanolyan bizonytalan kifelé. Azért küldjük mi rendszeren s szivesebben, leveleinket hazamenő sebesültekkel, mert ezek az ország belsejében adják fel — sokszor veszélyes körülmények között írott — sorainkat s így nyugodtabbak lehetünk, hogy mieink valamit megludnak rólunk. Sok nélkülözés, sok fáradság, méteres hóban menetelés vár reám, s ilyenkor az egyedüli öröm az, hogy az ember előveszi a pihenőben a hegytetőn leveleit s olvassa, olvassa... egyszer, kétszer, sokszor; míg csak azon vezi észre magát az ember, hogy a pihenő letelt. Előre!!! S azután ismét megyünk. S milyen jól fog esni este fáradtan ledőlni s a hóban a hegytetőn aludni! Hó párnában és hó dunyhában. Most már elmondhatom majd, hogy „olyan tiszta ágyban alszom, mint a hó“. Vajjon mit fogok álmodni? Nem fogok-e egyszer örökre elaludni benne? Eddig e téren is jól kibirtam, csak két karom „reumás“. Gondoljon reám ezután is, és imádkozzék értem ezután is! Mit előre is szívből hálásan köszönök...

Tisza István gróf szövetségeseinkről. Budapestről jelentik: Ma esti szövetségi hangversenyen Tisza István gróf miniszterelnök beszélt és ezeket mondta:

Komoly időköt élünk. Az egész nemzet lelke ott csúg a határainkon folyó nagy küzdelmekben, de azért senki sem ütközik meg azon, hogy hangversenyterembe gyűjt bennünket össze a szövetségi hangverseny-ciklus rendezősége. Hű szövetséges érzületünk jut ebben is kifejezésre. Rokonvonása a zene a háborúnak. Hűségben, áldozatkészségben velünk tart a horvát nemzet is. A háború Magyarország és Ausztria között közelebb hozza egymáshoz a lelküket. Szeretet, megértés, rokonszenv hurjai rezegnek meg itt is, ott is. A két szövetségesehez, a kik bizhatnak egymásban, a küzdelemhez méltóan csatlakozik a török nemzet is. Küzdelem folyik egyesült erővel közös nagy célokért. A siker isten kezében van, de mi jó reménnyel nézhetünk a jövőbe, bizhatunk önmagunkban és szövetségeseinkben.

Gyománál kisiklott a reggeli gyorsvonat. Ma este nagy feltűnést keltett, hogy az esti gyorsvonat, a mely rendes körülmények között hét órakor érkezik meg Aradra, szokatlanul nagy, több órák késéssel érkezett csak meg. Különböző képen magyarázták a késés okát, míg végre kiderült, hogy a késedelmet vasuti baleset okozta. A reggel 8 óra 20 perckor Aradról elinduló gyorsvonatnak Gyomán találkozása volt egy szembejövő másik vonattal. Az egymás mellett lévő sínpárok között két vonat olyan nagy sebességgel haladt, hogy a gyomai állomás bejárájánál a gyorsvonat lokomotívja kisiklott és keresztibe állott a két sínpáron, megakadályozva így minden forgalmat. Mikor megérkezett Gyomára a Budapestről reggel nyolckor elindult személyvonat, kieserítették a két vonat utasait. A személyvonat utasait átköltöztették a gyorsvonatba, a mely Arad felé indult vissza; az átszállítás olyképp történt, hogy a harmadosztályú utasokat a gyorsvonat második, a másodosztályúakat a gyorsvonat első osztályába, az első osztályúakat pedig az étkező kocsiba ültették. A gyorsvonat utasai pedig beültek a személyvonatba, a mely szintén visszafelé indult, Budapestnek. A további közlekedést is átszállítással kellett lebonyolítani, mert a pályát nem tudták hamarosan rendbehozni. Ez okozta azután az esti gyorsvonat abnormalis késését. A Budapestről jövő személyvonat helyett az Aradról reggel elindult gyorsvonat délután fél hétkor érkezett vissza Aradra a személyvonat utasaival, holott a személyvonatnak menetrend szerint már fél négykor meg kellett volna érkeznie.

Köszönetnyilvánítás. Az aradi izr. jót. egyület által kibocsátott felhívásra újabban a következő adományok folytak be: Illdi Adler Andor 20 korona, Hajós Árpád 10 korona, Kohn Ármán 4 korona, Jellinek József 10 korona, Tolnai János dr. 10 korona, Bing Hugó 10 korona, Goldschmidt Miksa 20 korona, Barsony Andor 5 korona Székely Károly dr. 10 korona, Funkelstein József 10 korona, Kalmár József 10 korona, Hecht Arnoldné dr. 10 korona, Fischer Jenő 6 korona, Domán Sándor 5 korona, Kovács Árpád 5 korona, Braun Gustáv 5 korona, Faragó Rezső 5 korona, és Bruckner Sándor 4 korona, mely adományokért hálás köszönetet mond az elnökség. Az izr. népkonyha részére az elmúlt héten báró Neuman Alfréd és neje 50 korona, Karácsonyi Mártonné 10 koronát, és Freud Fülöpné 10 koronát adományozott, mely nemesszívű adományokért köszönetét nyilvánítja az elnökség. A népkonyhában a jövő héten Schreyer Viktorné, Lengyel Manoné, Lőcs Rezsóné és Mairowitz Emilné lesz szives a védasszonyi tisztet ellátni.

Békédiját — a belgáknak. A Havas ügynökség jelenti: A grenobli egyetem jogi fakultása indítványozza, hogy az idej Nobel békédiját a — belga népnek adják ki. (A sok groteszk ötlet között, amelyet a franciák produkáltak, ez a leggroteszkebb.)

Gyászistentisztelet. Steinhart Jakab, az aradi izr. hitközség egy negyed évszázadon át volt érdeműs főbírájának emlékére vasárnap d. u. fél öt órakor gyászemlékünnepély lesz.

A gyertya is megdrágult. A petroleum drágasága után most a gyertya is megráduult. A vegyszeti gyárak központjának jelentése szerint a gyertyagyárosok száz kilonként tízenyolc koronával felemelték a gyertya árakat. Ez az áremelés a szegényebb sorsú fogyasztókat sújtja a legjobban, mert a forgalom hetvenkét százalékát eddig a kicsinybeni, darabonként való fogyasztás szolgáltatta.

Házasság. Sauermann József gimnáziumi tanár, tartalékos zászlós házasságot kötött Szirmai Ilonkával Aradon. (Minden külön értesítés helyett.)

Az aradi polgári jótékony egyesület február hó 2-án délelőtt 10 órakor a városháza emeleti termében (I. emelet, balra, anyakönyvi hivatal) tartja rendes évi közgyűlését, melyre az összes tagokat van szerencsénk meghívni. Az elnökség.

→ Tréfálkoznak a menekülő oroszok. Egy aradi tartalékos tiszt, aki erdélyi eszében szolgál, érdekes részleteket írt meg levelében, amelyet egy sebesülttel küldött haza a bukovinai harcokról:

— Tévedés volna azt hinni — írja — hogy az orosz jószántából hátrál Bukovinában. Menekül, mert a mi seregeink kényszerítik erre. Részlet vettem azokban a harcokban, amelyek Kirlibaba visszafoglalásához vezettek. Kemény, elkecseregett harcunk volt az oroszokkal, napokon keresztül nézett farkas-zemet egymással a két tábor. A hidegtől szenvedtünk a legtöbbit, a háború veszedelmeihez hamarosan hozzászokik az ember. Az orosz seregnek éreznie kellett fölényünket, egyik erdélyi honvédtiszrearend ütege vitt véghez borzalmas pusztítást soraikban. Kirlibabát kiürítették és mi vonultunk be a faluba. A győzelem, a diadal fölött érzett boldogságot tul-szárnyalta fölött érzett örömről, hogy végre fedél alá juthattunk. És a házakban, ahol elszállásoltak, nagy mulatságunkra szolgáltak az oroszok által hátrahagyott kis cédulácskák. Azonos szöveggel, gyenge németességgel est üzenték nekünk a megszabadult oroszok:

— *Megsajnálunk benneteket s hogy ne fázzatok olyan nagyon, kivonulunk Kirlibabából. Melegedjétek föl a házakban, de vigyázzatok, mert visszakerjünk a szállást, visszajövünk.*

Mindenestre humoros dolog, hogy az oroszok vereségüket és megszaladásukat ilyen trükkel próbálták elűzni. A már aztán valószínűleg nem az ó kivánságukra történt, hogy mi nem fejeztük be misszionát a meleg szobákba való bevonulással, hanem erélyesen és fáradhatatlanul üztük az oroszokat tovább. Mikor én eljöttem a harctérről, már Delatinál jártunk s azóta bizonyára már nagyobb eredményeket ért el offenzívánk.

— A „Magyar Talizmán“ sikerei. Az a gyönyörű akció, melyet az Országos Hadsegélyző Bizottság a „Magyar Talizmán“ ezüstgyűrű és érem forgalombahozatalával indított, a közönség körében lelkes fogadtatásra talált. Óriási már azok száma, kiknél a jellegzetes, a „Patrona Hungariae“ képpel és a történelmi évszámokkal díszített ezüstgyűrű és érem látható és naponta tömegesen vásárolják úgy a fővárosban, ahol minden előkelőbb üzletben kapható, mint vidékről, ahová a bizottság darabonként 3 korona utánvétellel készséggel küldi. A „Magyar Talizmán“ kétségtelenül egyik legszebb és legbecesebb emléke lesz a mostani történelmi időknek. Ezt megerősíti Majláth Gusztáv gróf v. b. t. t. erdélyi püspök is, ki a bizottságnak a talizmánokról a következőket írta: „E művészi emléktárgyakat terjesztésre kiválóan alkalmasnak és érdemesnek tartom s a legnagyobb készséggel fogom azokra papjaim és híveim figyelmét felhívni“.

— **Megszüntetett postai ügynökség.** Az aradi Kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a hunyadmegyei Deákbanya-telepen működő postai ügynökség 1915 január hó 31-ével ideiglenesen megszűnik. A nevezett ügynökség kézbesítési körébe tartozó Deákbanya-telepet a petrosényi postahivatal forgalmi körébe osztják be.

— **Siketnéma növendékek felvétele.** A siketnémák aradi áll. s. intézetének első osztályába a jövő 1915-16. iskolai évre való felvételért mielőbb kell folyamodni. Felveszik az arad-, békés-, Bihar és csanádmegei illetőségű 7-10 éves korban lévő mindkét nemű siketnéma gyermekeket nemzetiségre való tekintet nélkül. Szegénysorsuk ellátási segélyt is kapnak. Folyamodni chajtok forduljanak azonnal az intézet igazgatóságához.

— **Jótekonycélu hadiérem.** Művészi eseményszámba megy a Kéve művészegyesület által a híres Zutt tanár tervei szerint készített hadiérem, amely remek kivitelben Herkulest a hydralval való küzdelmében ábrázolja. A bronzérem ára husz korona. A tisztia jövedelmet a Vörös Keresztnek és a magyar képzőművészek támogatására ajánlották fel.

— **Zomborban lesztek a szerb feliratokat.** Zomborból jelentik: Trenka Kálmán rendőrkapitány tapintatos felhívásának eredményeként a belvárosi kereskedők, a görög-keleti szerb tanintézetek, a hitközség, továbbá fokozatosan a külvárosok kereskedői és iparosai ma a tulnyomóan cirill betűs szerb nyelvű felírásaikat magyarokkal cserélték fel. A város területén egyetlen szerb cégfelirat sincs.

— **Uresedésbe jött állásokra való pályázatoknál az Engel-féle keresk. szaktanfolyam (Lázár Vilmos u. 2.) bizonyítványai mindig előnyben részesülnek, február elején új tanfolyamok veszik kezdetüket.**

— **Magyar Osztrák hadi segélyzőbélyegek** százát egy koronájával veszi Kerpel Izsó könyvkereskedése. Ugyan-e cég vásárol egész bélyeg-gyűjteményeket és könyvtárakat is. 411

— **Vizmentes hadicsizmák, hadi cipők, hócipők és előírásos lábszárvédők** óriási nagy választékban Weinberger János kizárólagos cipőraktárában Andrásy-tér 20. szám. 201

— **Az új ügyvédi nyomtatványok** Kerpelnél.

Sassanow apokrif távirata

— Mile Konstantin legújabb botránya. —

Távirati tudósítás.

Bukarest, január 30.

A félhivatalos bukaresti „Viitorul“ kategorikusan megcáfolta már a romániai russzofil sajtóban kolportált hírt, hogy Oroszország javaslatot tett volna Romániának Bukovinának és Erdélynek közös katonai operációk által történendő megszállására vonatkozólag.

A hír Mile Konstantinnak a russzofil Adevurul tulajdonosának másik lapjából a „Dimineata“ból terjedt el. Ez az újság egy állítólagos távirat tartalmát közölte, amely szerint Sassanow orosz külügyminiszter Bratianu román miniszterelnöknek felajánlotta orosz katonai segítséggel Bukovinának és Erdélynek Románia részéről való megszállását. Ezt az apokrif táviratot röpecduliák formájában is közölték a közönséggel.

Másnap azután kiderült, hogy ez az állítólagosan hivatalos helyről eredő távirat sohasem létezett és hogy bukaresti russzofujaink egy újabb goromba hazugságáról és hamisítványáról van szó, amellyel Oroszország mellett hangulatot akartak kelteni.

A Bratianu Románia hivatalos organuma cáfolatának szó szerinti szövege a következő:

— „Egyes lapok, amelyeknek állandó kétes magatartása kellő bizonyítékul szolgál arra nézve, hogy nem rendelkeznek kellő komolysággal, tegnapi számaikban egy állítólagos táviratot közölnek, amelyet az orosz külügyminiszter intézett volna Bratianu miniszterelnökhöz.“

Ennek a megállapítása — írja a „Viitorul“ — tulajdonképpen felmentene bennünket minden cáfolatadás szükségese alól, mert minden komoly ember előtt ismeretes, hogy az egyes kabinetek közötti közvetlen levelezés módja nem tartozik a nemzetközi diplomáciai szokások közé.

Hogy azonban ezen kategorikus cáfolatot közre adjuk, ez azért történik, mert a Sassanownak imputált távirat nyilvánossághozásával bizonyos érdekelt személyek ismét megkísérlik, hogy a mi böles nyilvánosságunkat hazafias magatartásában provokálják és tévútra vezessék.

Tesszük pedig ezt különösen azért, — mondja végül a hivatalos cáfolat — hogy elejét vegyünk az ilyen machinációk megismétlődésének, egyes lapok gyanus tendenciáit megvilágítsuk, amelyek semmi körülmények között sem tekinthetők a tisztán román érdekek szolgálatában álló organumoknak.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

1892-beli. Azoknak, akik 1892-ben születtek, csak akkor kell most összeírásra jelentkezni, ha a múlt év végén tartott szemlén nem vett részt. Ha az október—november havi gyűnevesett B) osztályú népfőlkélszemlén alkalmatlannak találták: most nem kell újból jelentkezni. A hirdetésny negyedik pontja intézkedik erről.

H. J. A Przemalben levő katonáknak szánt leveleket (lehetőleg igen könnyű papírra írva és épügy megcimezve, mint a harctér más pontján levő katonáknak szólót) csakugyan a krakói váraparancsnoksághoz kell eljuttatni. Cimnek elég: „K. u. k. Festungskommando Krakau.“

Kossuth utcai szervezők. Ha azt kívánják, hogy ilyen természetű névsor jelenjen meg: első sorban arról kell gondoskodni, hogy a névsor teljes és hibátlan legyen és válogatás nélkül valamennyi adakozó nevét teljes egészében adja.

Szerbianak hegyes-völgyes határa. Tessék békével megmaradni a polgári foglalkozás mellett, mert kár a vers leírására fordított fáradozásért. Az pedig a harctéri események felületes ismeretere vall, ha azt írja, hogy „Belgrádban van most a magyar katona.“ Belgrádban bizony nincs most magyar katona.

Főiskolás. Az újabb kiadott miniszteri rendelet a középiskolai, felsőkereskedelmi és tanítóképző-intézeti 1891, 1895, 1896. évből születésű tanulókról úgy intézkedik, hogy ezek a népfőlkélszemlén bevásáruk és behívásuk esetén az osztálybizonyítványt, illetve, ha utolsó évüket végzik: az érettségi bizonyítványt, vagy tanítói oklevelet megkapják. Ha a tanítási időn belül elbocsátatnának a katonai szolgálatból (tehát június 29-ig) — kötelesek visszatérni az iskolába és végigjárni a még hátralevő előadásokat. Természetesen a bizonyítványt csak azok a katonáknak behívott diákok kapják meg, akiket tanulmányi előmenetelük és osztályzauk alapján arra érdemesnek találnak. A közoktatási miniszter a műegyetemi és tanárképző-intézeti hallgatóknak is lehetőséget akar adni arra, hogy tanévüket a bevonulás előtt befejezhessek. Erről az illetékes tényezők meghallgatása után intézkedik a miniszter.

Új könyvek.

* A Társaság. A pompásan szerkesztett hetilap ezuttal is elsőrangú tartalommal és szebbnél-szebb képekkel jelent meg. Kis Menyhért gyönyörű hangulatos költeménye, Dobay István szép eikke, Somlay Károly aranyos humoru novellája és Nádasdi Báán Achilles szines, hangulatos történeti elbeszélése mellett több érdekes cikk és költemény teszi változatosá a lap tartalmát. Az illusztrációk ezuttal is csupa szenzáció, csupa aktuális. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Ritzszálló.

* A Világháború képes krónikájának a most megjelent 17. füzeté is gazdagon van illusztrálva. A háború történetének folytatódó előadása során a főbb fejezetek: A második csata Lemberg körül. — A grodeki harcok. — Egy tüztérst naplójából. — Balzárnyaink visszavonulása. — Japán eselészövése. — Caingtau ostroma stb. Végül Robitschek Kurt „A honvédhuszár“ című verse Jászay Horvát Elemér művészi fordításában, továbbá a háború humorá egészíti ki a füzet változatos tartalmát. — Egy füzet ára 24 fillér, előfizetés negyedévre 8 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VIII. Üllői-ut 18.

* Törökország és Egyiptom. A háboruban álló nagyhatások földrajzi, néprajzi, szociális és politikai viszonyait ismertető füzetesorozat

Törökországot Egyiptomot ismerített. A füzet szerzője Cunow ismert német író. Ez a körülmény biztosit arról, hogy a szövetségi állapot ellenére is egy tudományos objektivitással megírt füzetet olvassunk. Cunow füzete jó tájékozást nyújt a Török birodalom ügyeibe. A kis füzet 40 fillérért minden könyvkereskedésben kapható.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1915. évi január 31-én:

Délután fél 4 órákor mérsékek helyárrakkal:

Drótos t.

Operette.

Bete 1/8 órákor rendes helyárrakkal:

C) Bérlet.

C) Bérlet.

A cserebogár.

Nagy operette 3 felvonásban.

Kezdeté este 1/8 órákor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

A borossebesi uradalomhoz tartozó gösdi cerithium mészkőbánya

1915. évi március 1-től

haszonbérbe adandó.

Felvilágosításokat ad: **Dr. Czédli** ügyvédi irodája, Arad, vagy **Uradalmi számtartóság**, Borossebes. 116

Limböck János és fia első m. kir. szab. érckoporsó gyára és temetésrendező vállalata.

Özv. Klein Józsefné szül. Bukó Juliska és fia László, a saját, ugyszintén az alulírottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják a hön szeretett és felejtethetlen jó férj, a páratlan jószágú édesapa, az önzetlen jó testvér, sógor, rokon és jóbarát

Klein József,

az aradi Kereskedelmi bank volt pénztárnokának,

folyó évi január hó 30-án d. u. 4 órákor, életének 40-ik, zavartalan boldogságának 18-ik évében rövid szenvedés és a haldoklók szentségének áhitatos felvétele után bekövetkezett jobblétre szenderültét.

A felejtethetlen kedves halott földi maradványai február hó 1-én, délután 3 órákor fognak a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint a felső temető halottas csarnokában beszenteltetni és az ugymottani családi sírkertben az örök pihenésnek átadatni.

Az engesztelő szentmise áldozat a boldogult lelki üdvéért február hó 4-én, d. e. 9 órákor fog a főtisztelendő Minorita-atyák szentegyházában az egek urának bemutatni.

Drága emléked mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni!

Arad, 1915. január hó 30-án.

Özv. Klein Jánosné szül. Klein Teréz, édes anyja. Özv. Bukó Mihályné, anyósa. Bukó Gyula, Reiner Béla, sógorai. Klein Ferenc, öccse. Klein Ferencné szül. Hőbert Ilona, Reiner Béláné szül. Bukó Róza, sógornői. Ugyszintén számos más rokonai, jóbarátai és ismerősei nevében is. 121

Az aradi Kereskedelmi Bank igazgatósága és tisztikara mély megilletődéssel tudatja, hogy az intézet buzgó pénztárnoka

Klein József ur,

életének 39. évében, katonai szolgálatának teljesítése közben szerzett ragályos betegség következtében f. hó 30-án elhunyt.

A megboldogultat a róm. kath. szertartása szerint történendő beszentelés után február hó 1-én d. u. 3 órákor örök nyugalomra fogjuk kísélni. 451

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ

A legutak
megbolgedésénél,
a garat és hörgők
hurutjánál, tüdő- és
melhártya-gyulladásnál.

1933

Aradi pénzüzetek részvényeseit

felkérjük, hogy ma vasárnap délután fél négy órákor a Központi Szálló Salacz utcai különtermében a szervezkedés megbeszélése végett megjelenni sziveskedjenek. 429

A szervezkedést előkészítő bizottság.

Vöröskereszt kórház és hadbavonulandók részére.

Orvosi köppený vászonból	5:50
Ápolónői " " " " " " " " " " " "	5:50
" kötény chiffonból	2:20
" fejkendő batisztból	—80
" hollandi főkötő batisztból	1:50
Férfi ing vászonból	2:20
" nadrág " " " " " " " " " "	2:20
" ing flanelből	2:70
" nadrág flanelből	1:70
" szövet ing " bolyhosháttal	3:50
" " nadrág " " " " " " " " " "	3:50
Hósapka flanelből	1:50
" kötött gyapjuból	3.—
Sveatter " " " " " " " " " "	13.—
Mellény " " " " " " " " " "	7:50
Chall " " " " " " " " " "	2:40
Érmelegítő " " " " " " " " " "	1.—
Lábszárvédő kötött vigognyából	3:25
Haskötő fehér flanelből	—50
Harisnya kötött	—55
Keztyü " " " " " " " " " "	1.—
Alsólepedő vászonból 150—200	3.—
Flanell takarók 6., 9. és 10 korona.	

PICK ERNO ÉS TARSAI
czégnél ARADON. 497

Andrássytér 17. szám. Telefon 221.

APOLLO

SZÍNHÁZ.

Január 31-én
vasárnap és február 1-én hétfőn

**Háborus
aktualitások**
a kárpáti harcokból.

Monopol film:

Rafael a cigány

Eletkép 4 felvonásban.

A legnevezetesebb dán művészekkel

Az előadások kezdete fél
5, 6, fél 8 és 9 órákor.

FOG- lómések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból. ::

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szájpaddás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból. ::

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehérítése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása. ::

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint assistens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelek.

TÉLEFON: 10-11. SZÁM.

187

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.

Bokszei gazdaságomban 52 éven felüli

kulcsárt keresek azonnali belépésre.

Jó irással bírók előnyben részesülnek. Írásbeli ajánlatok Dr. Eles Géza Arad, Zrinyi-utca 2. címre küldendők.

2-1915.

Árverési hirdetmény

A csálai állami szőlőtelep terményfeleslegeiből

8000 kéve tengeri szár és 800 mm. tavaszi szalma

(jórészben zab és kevés árpa) lesz az 1915. év február 3-án délelőtt 9 órakor a telep irodájában megtartandó árverésen eladva.

Csála, 1915. január hó 28-án.

426

Telepkezelőség.

Csődtömegeladási hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy vb. Eichner Vilmos pankotai kereskedő csődtömegéhez tartozó s a csődleltár 1-845. és 848-860. tételei alatt összeírt selyem, vászon, zephir, különféle rőfös, rövid és uri divat-árak, melyeknek beszerzési ára 20094 kor. 72 fillér, becsértéke pedig 12369 kor. 26 fill., valamint a 846-847. tételek alatt összeírt 1000 korona beszerzési és 500 korona becsértékű üzleti felszerelések, állványok, áruasztalok stb. versenytárgyalás útján eladni fognak.

Az írásbeli ajánlatok a becsérték 10%-ának, mint bánatpénznek letétele mellett dr. Rosti Rezső pankotai ügyvéd, tömeggondnok irodájában legkésőbb 1915. évi február hó 5-én déli 12 óráig adhatók be. — A bánatpénz nélkül beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek. — A beérkezett ajánlatok fölött az állandó csődválasztmány dr. Mittler Izidor választmányi elnök ur irodájában, Aradon, 1915. évi február hó 6-án délután 4 órakor fog dönteni és fentartja azon jogát, hogy a beérkezett ajánlatok fölött tetszése szerint határozzon, esetleg azok egyikét sem fogadja el, avagy azonnali szóbeli versenytárgyalást rendeljen el. — Ellenben ajánlattevőt az ajánlata föltétlenül kötelezi és az, akinek ajánlatát a választmány elfogadja, tartozik a bánatpénzt 24 óra alatt a vételár összegére kiegészíteni, nyugtabélyeget és vételi illetéket a tömeggondnoknál lefizetni, a megvett tárgyakat pedig további 24 óra alatt átvenni.

Ha az ajánlattevő az ezen hirdetményben megállapított feltételeknek eleget nem tesz, bánatpénzét elveszti és azonfelül minden felmerülő költséget és kárt viselni tartozik.

Az ajánlat elfogadásától kezdve az ajánlat tárgyát érhető bármilyen kár a vevőt terheli.

A csődválasztmány és a tömeggondnok sem a leltár helyességéért, sem az áruk mennyiségéért és minőségéért nem szavatol.

Ajánlat tehető külön az áruaktárra és külön a berendezési tárgyakra is.

Ugy a leltár, mint az áruaktár tömeggondnok megbízottjának közbenjöttével az irodai órák alatt megtekinthető.

Pankota, 1915. évi január hó 27-én.

Dr. Rosti Rezső

tömeggondnok.

408

Németország különböző hírneves orvosi egyetemén végzett hosszabb tanulmány utján a legújabb orvosi vizsgálati és gyógyító módokról szerzett tapasztalataival megkezdte orvosi rendeléseit.

Dr. LÁNYI I.,

egyetem. orvostudor, gyermek- és ideg orvos lakásán: ARAD, Zrinyi-utca 2. sz., H-ik kapu, br. Bohus-palota, (szabad lift-használat), bejárat az Apollo mozi mellett.

Orvosi kezelésre kerülnek: nehéz légzés, asthma, ideges fejfájások (migraine), ideges gyomor-, bél-, vesebajok, ideges szivbajok, anyagcsere betegségek, (diabetes), cukorbetegség, érelmeszesedés, idegzsák, szaggatások, vérszegénység, Szent Vitus tánc, rángatózások, idegesség, neurasthema, hysteria, ideggyengeség, izgatottság, álmatlanság, kezdődő tuberculosos, agybavizelés, guttaütés és csonttörés után visszamaradó ideg- és izomsorvadások, gyermekbetegségek.

120

500 koronát fizetek annak, ki Bartilla-fogvizének használata mellett, üvegje 30 fill. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. **Bartilla A. örökösöl.** (R. Winkler) Wien X., Goethegasse 7. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferenc-utca 11. szám. **Mehs Vilmos,** Batthyány-utca és **Vojtek és Weisz.** Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. 5791

Özv. Jiraszek Lajosné saját termésű elsőrendű tisztán kezelt ménési vörös és pecsenye

ó borai

zárt palackokban kaphatók **Kosztka Gusztáv és fia** cégnél Arad, Vörösmarthy-u. 3.

Nagybani rendelések a termelőnél Arad, Teleky-u. 24. eskőalendők.

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözködők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

villanyos csillárokat, villanyos főzőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajsütő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos oikkeket.

Nyomtatványok

csinos kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t. nyomdájában.

Anyák figyelmébe.

Legjobb norvég csukamájolaj.

Egy üveg ára K. 1-80

Kapható:

Wajdits György „TURUL“

gyógyszertárban Arad (Karolina-u. és Ferenc-tér sarok.)

Költözködők figyelmébe I

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 8561

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42 sz.

Cognac,

Likörök,

Szilvorium,

Törkölypálinka,

Tea és Rum

jutányos áron kaphatók:

Körösvölgyi Pálinkaraktár,

Lloyd-palota.

5781

Apró hirdetések

OKTATÁS.

Engel Keresk. Szaktanfolyama.
Február hó elején új tanfolyamok veszik kezdetüket, melyek keresk. ügyvédi és vállalati irodára képezik. 3-4 polgári vagy 6 elemi osztály előképzettség szükséges. Hölgyek és urak részére. Mérsékelt tandíj, díjtalan állás közvetítés. Lázár Vimos-u. 2. Földes palota mellett. 444

ALKALMAZÁST NYER.

Bolti szolgálta
és ügynökök felvételnek a Slinger Co. varrógép részvénytársaságnál József főherceg ut. 9. 484

Kocsis

katona mentes, ki a város utcáit ismeri, írni és olvasni tud, felvételnek Kneffel Károly és Fia szén-nagykereskedésében, Aradon, Boros Beni-tér 2. szám 441

Jóforgalmu

Italmérésbe egy kimérő kerestetik 100/0-ra, hol egy berendezett szatócsüzletet is kap. Cim Rauch Huber, Óthalom. 409

Ein junges

bescheldenes deutsches Mädchen wird zu 2 Kinder allsegleich gesucht. Vorustellen von 11 Uhr Vormittag Szabadság-tér 12 St. I Th. 10. 422

ALKALMAZÁST KERES.

Gazdaszónynak

vagy ápolónőnek ajánkozik közép koru nő magányos urhoz vagy kisebb családnak. Cim a kiadóhivatalban. 438

KIADÓ LAKÁS.

Egánsan

butorozott szoba előszobával Február 1-én kiadó özv. Rosenbergt Károlyné Asztalos Sándor u. 1. sz. 432

Lakás

Kossuth utca 52. sz. a. május hó 1-ől egy 2 szobás parkettázott utcai lakás, fürdő szobával, villany és gázberendezéssel kiadó. Értekezhetni ugyanott a házmesternél vagy Barkó Ferencz vágóhídi igazgatójánál, Telefon szám 4. 425

2 szoba

és előszobából álló utcai tiszta földszintes lakás villanyal 2 tagu család részére május 1-re kiadó Wesselényi u. 9. sz. balra. 427

1 és 3 szobás

lakás fürdőszobával kiadó Lovardautca 1. Attila-tér sarok. 448

3 szoba,

fürdő szoba és mellékhelyiségekből álló lakás május 1-re kiadó, Kápolna ut 29a. 481

Kiadó

a Deák Ferencz-utca 42. számú hámban egy másodemeleti 3 szoba és mellékhelyiségekből álló utcai lakás azonnal, vagy május hó 1-re. Bővebbet a házfelügyelőnél. 447

2 szobából

álló csinos udvari lakás, a konyhában vízvezetékekkel, azonnal kiadó. Flórián-utca 6/b. sz. 8-ik ajtó. 489

Kiadó

Petőfi-utca 8. Erzsébet-körúti részen I. em. ajtó 8. két egymásba nyíló különbejáratu butorozott utcai szoba. 440

2 szoba,

előszoba és mellékhelyiségekből álló utca lakás május 1-re kiadó Boros Beni-tér 22. Bővebbet Wohlberg Lipót cégnél. 488

Pöltenberg Ernő-u 12. sz.

házban 3, esetleg 5 szoba, elő- és fürdőszoba május elsejére kiadó. 820

Kiadó

Illés-utca 10 számú házukban (sarokház) több — egy szoba és konyhából álló — lakás azonnal kiadó. Értekezhetni Kneffel Károly és Fia szén-nagykereskedő-cég irodájában, Boros Beni-tér 2. szám. 899

Az Erzsébet királyné-körúton

Salac-park mellett egy 5, esetleg 8 szobás lakás május hó 1-re kiadó. — Ugyanott azonnal kiadó egy utcai és udvari szobából álló külön bejáratu butorozott lakás. Tudakozódní lehet Erzsébet körút 25. földszint. 404

Belvárosban

közeli eső Illés-utcai 51a. számú magánház, kert, 3 szoba, konyha és mellékhelyiségeivel, azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 5488

3 - 4 és 5 szobás lakások

ujjonnan festve, minden hozzátartozó kényelmes mellékhelyiséggel, iróasztalnak is alkalmas, szonaira kiadó Hasszinger-u. 5. Ugyanott több pince raktárnak kiadó. 8081

Kiadó

Asztalos S.-u. 2-3. sz. alatt 2 utcai, 1 udvari, hálófülke és fürdőszobából álló II. emeleti lakás a szükséges mellékhelyiségekkel, 1915. február 1-re. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

Kiadó!

Csinos, kényelmes két szobás kertlakás fürdőszobával, mellékhelyiségekkel Rákóczi-utca 25. szám alatt. 387

Modern

villany- és gázvilágítással berendezett két szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló utcai lakás május 1-től kiadó. Bővebbet Dr. Angelnál városbása. 878

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Máv vasuti

bérlet egy megvételre ker te ik Sebes-utca Mátyás Arad, Gái L. sz. 6-utca. 17. 486

Egy előrangu

híres gyármanyu, remek kivitelei, jókarban levő biliárd a hozzátartozó teljes felszereléssel együtt, utányos áron eladó. Bővebbet: Mérnök- és építész-egylet helyiségében Arad, Központi-szálloda. 446

Egy

új hálószoba sürgősen 240 koronáért eladó. Bővebbet Mandl Sándoré üzletében Petőfi-u. 460

Náder Gyula és Fia

késműves és villanyszerelési üzlete Weitzer János-u. 11. Mindennemű javítások és felszerelések, hajnyíró-gépek és borotvák készürlése legpontosabban eszközöl tetnek. 148

Burgonya,

kiváló ízű, kisebb-nagyobb mennyiségben, házhoz szállítva kapható Niederhauser Gyula gazdasága Arad, postafiók 168. 5260

ÜZLETEK.

Jóforgalmu

szatócs üzlet, trafik és italmérés-sel eladó. Sarló utca 20. 424

Kiadó

Máriaradnán aradi-út 38. egy szatócs üzlethelyiség, mely 25 év óta fennáll, berendezés nélkül, Értekezhetni ugyanott a háztulajdonosnál. 449

Vendéglő

forgalmas helyen eladó, bevonulás miatt azonnal. Ugyanott többféle tárgyak eladó. Tudakozódní Dohány-u. 3. Martics. 411

Többrendbél

helyi és vidéki vendéglői üzlet elszámolásra kiadó. Felvilágosítás az Aradi Pincér egyletben kapható, Vörösmarthy-utca 3. 385

INGATLAN.

Eladó szőlő.

Kovácsiban fekvő 20 katasztrális hold szőlő minden elfogadható ártáért eladó. Cim a kiadóban. 573

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett

az Apoló moziban egy lila ridetű egy aranyórával Becsületlen megtaláló keretük, Welsz és Benjamin cégnél átadni, ahol 80 K. jutalom-ban részesül. 442

Több mint 110 000

kötetes „Első aradi költőkönkönyvtárát” legújabb művekkel kiegészítette és kedvező áron kölcsönzi egy helyben, mint vidékre Krausz Paulin színházépület. Telefon-szám 511. 241

Bármilyen

bádigos és vízvezetési munkát készít Diamant Jenő Arad, Weitzer János és Kazinczy-utca sarkán. 2991

Fogak

huzása, tömése, fogsorok, aranyhídak és koronák ideálisan szépen, rágásra kitűnően, készülnek 3091

Halmos

fogtechnikai termében Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok, 171)

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638.

A legdivatosabb

levélpapírok

a leg'csóbb árbán beszerezhetők

Jámbor Antal

papir- és írószerüzletében Arad, Andrásy-tér 3. (Tabajdi-utcai oldal) Telefon szám 1022. 1291

KNAPP SÁNDOR

kélmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete. ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi Üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Modern ruhafestés legújabb divatszínre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz uton. — Továbbá osipke- és szövet-függöny, szörme, szőnyeg, butor-szövet kézimunkák, keztük sít. sít. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 4679

Meghívó

a „Borosjenői Takarékpénztár Részvénytársaság”

XXVII. évi rendes közgyűlésére,

mely 1915. évi február hó 14-én (vasárnap) délután 3 órakor fog megtartani Borosjenőn, az intézet helyiségében.*

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő 2 részvényes kijelölése.
2. A mérleg, nyereség- és veszteség-számla előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a tiszta nyereség mikénti felosztásáról szóló indítvány tárgyalása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A felügyelő-bizottság díjazásának megállapítása.
5. Vezérigazgató nyugdíjellátása tárgyában az igazgatóság határozatának jóváhagyása.
6. A társaság elnökének megválasztása 3 évre.
7. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak megválasztása 3 évre.
8. Az alapszabályok 22. §-a értelmében teendő indítványok tárgyalása.

Borosjenő, 1915. január 23.

Az igazgatóság.

* 24. §. A közgyűlésen csak azok bírnak szavazati joggal, akik a közgyűlést egy hónapot megelőzőleg nevükre írt részvényüket le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárába letették, vagy nyilvános számadásra kötelezett pénztárat, vállalat, vagy közhatóságnál letétbe helyezték és a letéti jegyét a közgyűlés megnyitásáig az intézet pénztárában letették.

Az előterjesztendő 1914. évi eredeti záró-mérleg és a nyereség-veszteség-számla az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt t. részvényeseink által bármikor megtekinthetők.

Vagyon.		Mérleg-számla.		Teher.		
52	Pénztár-készlet ...	27926	70	17	Részvénytőke ...	500000
50	Váltó ...	2448132	14	14	Tartalékalap ...	141750
51	Jelzálog ...	399505	46	46	Takarékbetét ...	1190842
40	Polyoszámla ...	245752	48	53	Visszleszámított váltók...	1308940
	Értékpapir-számlán:			41	Letét ...	135372
42	Értékpapir ...	11560		48	Függő (elszámolatlan té- telek) ...	54844
	Letét ...	135372	146932		Átmeneti kamatok ...	25622
47	Ingatlan ...	64598	67	16	Osztalék ...	240
19	Intézeti ház ...	50000	114598	67	Nyeresség:	
40	Felszerelés ...		2000		1913. év nyereségátho- zatból maradt ...	54
	Hátralékos kamatok ...		33409		1914. év nyeresége ...	61090
						61144
		3418255	85			85

Veszteség. Veszteség- és nyereség-számla. Nyereség.

29	Üzleti költség ...	40033	82	33	Nyeresség áthozat 1913. évről ...	10489
38	Betét kamat ...	69959	04		Váltó kamat ...	180280
44	Adó ...	32361	14	45	Jelzálog kamat ...	23164
	Leírás a nyereség-át- hozathoz terhére:					
21	Tárca-váltókból ...	10435				
21	Nyeresség:					
	1913. évi nyereség átho- zatból maradt ...	54	20			
	1914. év nyeresége ...	61090	72	61144	92	
		213933	92			213933

Borosjenő, 1914. december 31-én.

Karton Aladár s. k. Russu Béla s. k. Dr. Csillag Ignác s. k. Löwy Márkus s. k.
vezérigazgató. főkönyvelő. ig. tag. ig. tag.
Nánthó Jenő s. k. Schreyer Jakab s. k. Dr. Étes Géza s. k. Popovics Döme s. k.
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Jelen mérleg-számlát, valamint veszteség és nyereség-számlát megvizsgáltuk, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva, mindenben helyesnek és rendben levőnek találtuk, egyben magunkévá-tesszük az igazgatóságnak a 61144 kor. 92 fillér tiszta nyereség felosztására vonatkozó indítványát.

Borsos Géza s. k. Strasser Péter s. k. Barkó Mátyás s. k. Frisch József s. k.
fel. biz. elnök. fel. biz. tag. fel. biz. tag. fel. biz. tag.

37—915. tkvi szám.

Hirdetmény.

Garassa községre nézve az 1892. XXIX. t.-cikk értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvekbe való bejegyzés és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztétlen, ez azzal a felhatalmazással tétetik közzé.

1. Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján, ideértve a §-ainak az 1899. évi XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §§-ában és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t.-cikk 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. törvénycikk 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t.-cikk 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket 6 hónap alatt, vagyis 1915. évi augusztus hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánják, írásbeli ellentmondásukat 6 hónap alatt, vagyis 1915. évi augusztus hó 15-ik napjának bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbított határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis 1915. évi augusztus hó 15-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adnak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerismind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetüket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Máriaradna, a kir. járásbíró ság mint telekkönyvi hatóság, 1915. évi január hó 20-án.

Dr. Farkas Győző s. k.
kir. aljbíró.

Aradi Első Takarékpénztár.

Meghívás

az „Aradi Első Takarékpénztár”

részvényeseinek

vasárnap, 1915. évi február hó 7-én délelőtt 10 órakor az intézet üléstermében (Atzél Péter-utca 1. szám) tartandó

74-ik rendes évi közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 27. §-a értelmében.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1914. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok 29. §-ának rendelkezése szerint:
 - a) a társulati elnöknek,
 - b) 8 igazgatónak,
 - c) 4 felügyelő-bizottsági rendes és egy póttagnak,
 - d) 16 bíráló-bizottsági tagnak és
 - e) 28 igazgató-választmányi tagnak három évre történő megválasztása.
4. Netaláni indítványok. (Alapszabályok 23. §-a.)

Az Alapszabályok 16. §-ának értelmében szavazati joggal bíró t. e. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű képviselői felkéretnek, hogy részvényeiket, vagy az ezekről szóló köz-, vagy hitelintézeti letéti igazolványaikat, a képviselők pedig ezenkívül meghatalmazásaikat 1915. évi február hó 6-ig az alapszabályok 22-ik §-ának értelmében az intézet főpénztáránál nyerendő elismervény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Arad, 1915. évi január hó 19-én.

Az igazgatóság.

Dearling for
Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vattával.
Minden dobozban 120 darab.

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány-
tőzsdében.

Eladok

és

veszek

Burgonyát,

Tarhonyát,

Szalonnát,

Disznósirt

445

métermázsánsként és
waggontételekben

Kalmár Endre Arad,

Asztalos S.- és Chorin-utca

sarok terményüzlet.

Garai Károly,

vas- és rézbutor készítő
ARADON,
József főherceg-ut 11. sz.
Karolina-utca sarok.

Ajánlok: Vas- és rézbutovokat,
sodrony ágybetéteket, sodrony ko-
csi-üléseket, gyermekágy és gyer-
mek-kocsikat, réz-karnisokat, mos-
dó-asztalokat felszerelve, össze-
csukható ágyakat és madracokat.
Szállodai és kávéházi, kórház és
intézetek berendezését. Elvállalok
minden e szakmába vágó munká-
kat a legjutányosabb árak mellett.
Vidéki megrendeléseket pon-
tosan eszközölök. 301

Zongora-

javitások és
hangolások,

ugy helyben, mint vidéken
pontosan eszközölteknek

4881

Ehrbar Henrik

zongorahangoló

Arad, Erzsébet-kört 34. sz.

Hadbavonulóknak

ajánlunk:

Vizhatlan

varrott talpu bagaria
esizmákat.

Vizhatlan

halina esizmákat.

Vizhatlan

varrott talpu bakkan-
csokatt.

Minden fajtából nagy készlet érkezett raktárunkra.

Hungária Cipő-gyár r. t. Aradi

fiókja Szabadság-tér 18. szám.

Telefon 2-18.

Telefon 2-18.